

# Re-thinking Healthcare

## Het potentieel van Reiki in de gezondheidszorg



*Ben Haggard*

Co-creatie verslag en workshopprogramma van

18 april 2019

&

Vragen en verlangens voor verder onderzoek

## Inleiding

Dit verslag is een co-creatie van alle deelnemers aan de workshop “Re-thinking Healthcare – Het potentieel van reiki in de gezondheidszorg” op 18 april 2019 in Den Haag. Liesbeth en Karin (begeleiders van de workshop) hebben de verslagen verzameld en bij elkaar gebracht om vervolgens ook hun observaties en inzichten toe te voegen en te voelen waar de richting ligt voor het vervolg van dit ontwikkelingsproces. Want dat het een proces is, dat is ons allebei steeds duidelijker geworden. Een mooi proces waar veel energie in zit en wat ook ons keer op keer vraagt om in het potentieel daarvan te stappen en daarin elkaar de nodige steun en inspiratie te geven. In vertrouwen en in overgave aan de tijd die we zelf nodig hebben om het potentieel wat Re-thinking Healthcare in zich heeft door ons heen te laten stromen. En soms heeft dat meer tijd nodig dan dat we denken waardoor dit verslag op zich heeft laten wachten.

Maar dat heeft ook z'n waarde. Doordat we de tijd genomen hebben kunnen we nu het potentieel laten stromen en voelen waar dat ons brengt. In het vormgeven van de volgende workshop bijvoorbeeld. Maar ook in het schrijven van een artikel voor Touch Magazine over Re-thinking Healthcare waarmee we hopen een bron te kunnen zijn voor de wereldwijde reiki community in het verkennen van dit thema. Daarnaast voelen we dat er misschien toekomst zit in workshops over dit thema voor anderen die betrokken zijn bij de gezondheidszorg en die niet persé reiki hebben.

Kortom de workshop en jullie reflecties hebben bij ons veel in gang gezet. We zijn benieuwd hoe dat bij jullie als deelnemers is. Waarin we je als deelnemer van 18 april willen uitnodigen is het zetten van een eigen vervolgstap in het proces van Re-thinking Healthcare. We vragen je om dit verslag rustig door te lezen en het op je in te laten werken. Om de dag te herbeleven en om weer in de energie te stappen maar om nu tegelijkertijd ook jezelf hierin te observeren en van daaruit te kijken waar je nu staat en wat jouw persoonlijke vervolgstap is. De vragen die je hierbij kunt gebruiken:

- Wat wordt er in je geraakt bij het doorlezen en herbeleven van de dag?
- Brengt het lezen en herbeleven nieuwe inzichten of een dieper begrip?
- Wanneer je kijkt naar de periode na de workshop tot nu, is er dan iets in je veranderd?
- Wanneer je kijkt naar de uitleg over de overlevingsmechanismen van sociale systemen kun je dan voelen waar jij zelf (nog) een stap kunt zetten om potentieel te laten stromen?

Wat we je eigenlijk vragen om te doen is het creëren van je eigen “workshop” met behulp van dit verslag. Dat kun je alleen doen maar samen met iemand of met meerdere mensen kan ook heel inspirerend zijn. De anderen hoeven niet persé deelnemer te zijn geweest maar dit zou met iedere reikibeoefenaar kunnen die interesse heeft in het thema. Misschien is er dan wat toelichting nodig van jouw kant maar dat helpt jou weer om de dag te integreren. De mini opstelling is zeer geschikt om nog eens te herhalen. Dat kan met anderen maar ook alleen, je werkt dan met vloerankers. Dat betekent dat je de elementen op een vel papier schrijft en neerlegt op de vloer.

Misschien heb je zelf nog andere ideeën om iets met het verslag te doen? Voel je vrij en kijk waar het je brengt. En heb je vragen neem gerust contact op met één van ons.

Dank voor jullie inspiratie en we kijken uit naar de volgende workshop op 21 november 2019

Hartelijke groet,

Liesbeth van den Brink en Karin Tjaberings

Liesbeth: [verrijkendeverreiking@ziggo.nl](mailto:verrijkendeverreiking@ziggo.nl)

- 0642669703

Karin: [info@tjaberingscentrum.nl](mailto:info@tjaberingscentrum.nl)

- 0630759048

## Opbouw van dit verslag

We hebben ervoor gekozen om het verslag als volgt op te bouwen:

- Een overzicht van vragen, verlangens en quotes gefilterd uit de verslagen van de deelnemers van 18 april 2019
- Het programma van 18 april met hierin de door Karin uitgeschreven opstellingen. Er staat vaak letterlijk wat er gezegd is en de bewegingen zijn omschreven. In de opstellingen is zoveel gebeurd dat dit zeker niet compleet is maar wel een globaal verloop weergeeft van wat er gebeurd is
- De volledige geanonimiseerde verslagen van de deelnemers
- Verslagen van Liesbeth en Karin als begeleiders van de dag
- Gedicht door Liesbeth over potentieel.

## Vragen, verlangens en quotes voortkomend uit de workshop:

Aan de hand van een aantal vragen is aan de deelnemers gevraagd om een verslag te schrijven over de workshop van 18 april:

- Wat heb je waargenomen?
- Waar heeft het je geraakt?
- Heeft het iets in je veranderd?
- Welke vragen roept deze dag in je op?
- Wat zouden we met elkaar verder kunnen onderzoeken?

Hieronder een overzicht van de vragen, verlangens en quotes die hieruit voortgekomen zijn.

- En hoe nu verder, nadat we hebben gezien in de laatste opstelling wat er gebeurt binnen de huidige Gezondheidszorg en de nieuwe. Toen daar het Potentieel Reiki werd opgesteld was ik enorm onder de indruk. Het "stond", stevig verankerd en is overal aanwezig. Toen dacht ik: "het komt wel goed" en verheug me op het vervolg van deze bijzondere dag!
- potentieel kan alleen tevoorschijn komen binnen de interactie. Zolang iedereen op zijn eigen standpunt en gelijk vast zit, leven ze hun drama uit maar vluchten daarin weg van het potentieel. Dus ruziën en schuren aan elkaar geeft kansen aan het potentieel om vrij te komen. Mooi toch! Ruzie genoeg in de wereld dus ook kansen voor het potentieel.
- respect, dankbaarheid naar onze geschiedenis, open harten naar elkaar, bereidwilligheid om te veranderen en zo nodig los te laten, niets en niemand uitsluiten en vooral vanuit liefde werken lijkt de sleutel te zijn.
- met name als de gehoopte erkenning van Reiki/behandelaar niet komt, is er het gevoel van niet gezien worden en van te kort gedaan zijn. Wat betekent deze afhankelijkheid voor mogelijke ontwikkeling?
- Welke rol heeft onze fantasie over Reiki i.c.m. de toekomst van de gezondheidszorg op het systeem? Vullen we dit al teveel in? Verwarren we onze verbinding met Reiki niet teveel met de impact?
- Wat er nu van ons gevraagd wordt is er te zijn, aanwezig, zonder (voor)oordeel of dwang. En onze verbinding met Reiki niet te verwarren met het willen hebben van impact. En hier vanuit de wens om in een vervolg over het potentieel van Reiki in ieder geval aandacht te geven aan de rol van de Reikibehandelaar/beoefenaar daarin. In alle opstellingen werd duidelijk dat die rol aandacht verdient. Ook de rol van de patiënt (?) verdient specifieke aandacht omdat verandering ook vanuit deze positie mag ontstaan.
- Wat heeft de Reikibeoefenaar, Reikibehandelaar én de Reikimaster nodig om zich te manifesteren? Hoe kunnen wij als groep ons potentieel versterken? Mijn wens is dat zowel de Reikibeoefenaar, als de Reikibehandelaar als de Reikimaster zich daardoor mag laten voeden, waardoor ik hoop dat we ons krachtiger durven te manifesteren.

- Het onderwerp wat ik nog wel eens zou willen delen tijdens een bijeenkomst: als hulpverlener moeten we altijd iets doen, verantwoordelijk voelen voor de ander. Waardoor ook een afhankelijke relatie ontstaat en de client niet vanuit zijn eigen kracht kan bewegen. In reiki mogen we onze persoonlijkheid zoveel mogelijk loslaten en hoeven we alleen maar kanaal te zijn.
- Met elkaar zijn we om de gezondheidszorg op een liefdevolle manier te helpen om een nieuwe weg in te slaan. Heel graag wil ik een steentje bij blijven dragen.
- En hoe gaan we nu verder? Wat is de bedoeling dat we nu doen of zijn? Wat wordt er van ons gevraagd? Ik wil zo graag dienstbaar zijn als Reiki behandelaar en master, maar ik ben me bewust dat teveel aandringen geen goed idee is. Maar stilzitten en een beetje niksen of hobbyën is het ook niet. Waar ligt de balans tussen mensen kosteloos kennis laten maken met Reiki, op vrijwillige basis Reiki delen en inkomen genereren met het geven van Reikibehandelingen.
- Hoe maken we de reiki behandelaar krachtiger?
  - Waar is de universele energie?
  - Waar is er nog verbinding?
  - Wat is de rol van de overheid & geld in het veld?
  - Waar is de focus op lijden in plaats van op leven? En zoals iemand later vroeg: is Reiki ook voor gezonde mensen?
- Er is nog tijd nodig voor herstel van het systeem Gezondheidszorg, samen met zogenoemde Alternatieve zorg, welke eigenlijk al veel ouder is en ervaringen in zich heeft. Dus niet echt 'alternatief' meer is.
- Ik heb weer het gevoel Reiki weer gewoon kan leven, meer én als mijn ding in dit leven. Niet alleen te leven voor mezelf, maar ook naar buiten toe, meer mag laten zien.
- Hoe kunnen we de verschillende aanvliegroutes laten stromen om samen op de bestemming (het ontdekken van je ware zelf) aan te komen.
  - Reiki geven of reiki zelf leren
  - De zieke behandelen of familie reiki leren zodat zij de zieke kunnen behandelen
  - De patiënt behandelen of het verplegend personeel reiki leren
  - Hands-on reiki (fysiek) en reiki leefregels (mentaal)
  - Vertellen over reiki, wat mag je wel verwachten wat niet.
- In welke vorm kunnen we voorlichting geven aan "zorgland" over de verschillende aanvliegroutes.
- Wat is de plek en het potentieel van de Reiki beoefenaar en de Reiki behandelaar t.o.v. het systeem gezondheidszorg?
- Welke behoefte/verwachtingen is/zijn er bij Samenleving - Lijden – Leven – Dood m.b.t. systeem gezondheidszorg?

- Wat is dat potentieel van Reiki dan? En waarom komt de Reikbehandelaar niet in beweging? Welke last ligt op de schouders van de Reikibehandelaar waardoor het lijkt alsof er lood in de schoenen zit?
  - Gemis aan opleiding?
  - Onvoldoende vertrouwen in het effect van Reiki?
  - Geen verantwoordelijkheid durven nemen?
  - Is de opdracht die we krijgen in onze 1<sup>e</sup> graads klas 'doe je dagelijkse ZELF behandeling', zo krachtig in ons dat we niet kunnen uitreiken naar anderen?
  - Durven we niet in het veld Gezondheidszorg werken? Angst voor oordelen van anderen die het in de "zweverig" hoek zetten?
- Als het oude systeem gaat inzien dat de mensheid op een andere manier geholpen wil worden, dan pas kan het samenwerken met het nieuwe systeem.
- Het potentieel van Reiki in de gezondheidszorg is enorm, mits het op de juiste manier kan worden ingebed in de reguliere gezondheidszorg.
  - Zelfde geldt voor het welzijn. In mijn werkzame leven heb ik altijd geroepen dat een kwartje investeren in welzijn een euro bespaart in de gezondheidszorg.
  - Een andere gesprekspartner zou het onderwijs kunnen zijn. Hoe kunnen we Reiki aanreiken aan kinderen.
  - Reiki als een handREIKIng zichtbaar maken om je gezondheid meer in eigen hand te nemen.
- Wellicht hetzelfde thema nog eens onderzoeken over een half jaar? Eens kijken wat er al verschoven is?
- Hoe doe ik dat: ruimte maken, open stellen voor het potentieel, het hebben van een oer-vertrouwen daarin?
- Ik zou het heel waardevol vinden om in een vervolg nog dieper in te gaan op hoe we als Reikibeoefenaars/behandelaars ons potentieel en het potentieel van Reiki nog meer kunnen gaan leven.
- Ik ben momenteel erg bezig met wat het inhoudt om professional te zijn en hoe (we als) zorgprofessionals tegelijk ook menselijk kunnen blijven. Dit samen met dat beeld van allemaal werken vanuit overvloed i.p.v. tekort heeft iets in mij geraakt en heeft voor mij een enorm potentieel.
- hoe nodigen we elkaar uit om ons (nog) meer te verbinden met ons potentieel, de levensenergie die zich wil uitdrukken door ons. Het potentieel dat we met onze Reikibeoefening in handen hebben, voor onszelf, voor elkaar en de samenleving als geheel.
- In de opstelling lijkt het zo te zijn dat wanneer potentieel werkelijk door ons heen mag bewegen dat een gevoel van blijdschap geeft. Mogelijk laat dit zien dat we vooral ons werk met plezier mogen doen en dat uitdragen. Dat dit is wat we mogen doen in plaats van in strijd gaan om ons een plek te verwerven en gezien te willen worden?

- Op welke momenten sluiten wij onszelf af voor het potentieel van reiki? We kunnen daarbij kijken naar de overlevingsmechanismen. Maar ook hoe kunnen we elkaar steunen om potentieel te laten stromen? Het door ons heen te laten bewegen. Dan kan het de hulpbron zijn in alles wat we doen en kunnen we “de ander” werkelijk bereiken
- Wat zegt dit (de opstelling) over ons begrip over een patiënt en de rol die wij de patiënt geven en die de patiënt neemt? Is dit mogelijk inherent aan het woord patiënt? Zou cliënt iets anders laten zien? Of heeft dit überhaupt te maken met hoe we denken over ziekte en gezondheid en ons oordeel daarover? Kan de relatie tussen patiënt/cliënt en de professional in de zorg meer gelijkwaardig zijn en kunnen wij als reikibeoefenaars daaraan bij dragen?
- De reikibehandelaar wil gewoon met de patiënt bezig zijn en eigenlijk niets te doen hebben met het huidige systeem. Wil zich daar niet mee bezig houden. Wat zegt dit?
- Wanneer potentieel in het veld komt begint de patiënt de reikiprincipes op te zeggen. Opvallend; zit daarin meer potentieel dan we nu zien?
- Het dubbele gevoel van het nieuwe systeem wijst misschien op de angst die we als persoon en als samenleving hebben om te transformeren naar iets nieuws wat we niet kennen.
- In de opstelling wordt gezocht naar de plek van leven, dood en lijden. Betekent dit dat we naar onze ideeën zouden mogen kijken over leven, dood en lijden. Veel meer accepteren dat lijden en dood ook onderdeel van het leven zijn?
- Wat betekent het wanneer het potentieel van reiki in de gezondheidszorg niet alleen in de helende beoefening zit maar ook in persoonlijke ontwikkeling, spirituele beoefening, mystieke orde? Hoe kunnen we de waarde daarvan benutten voor de transformatie naar een nieuw systeem? Wat vraagt dat van ons als reikibeoefenaars?
- In de opstelling wordt ook duidelijk dat de transformatie naar een nieuw systeem een organisch proces mag zijn. Het vraagt tijd en aandacht van iedereen. Elkaar zien en zoeken naar welke plaats ingenomen mag worden. De reikibeoefenaar mag hierin ontspannen, er gewoon zijn. Potentieel is er voor iedereen om verbinding mee te maken.



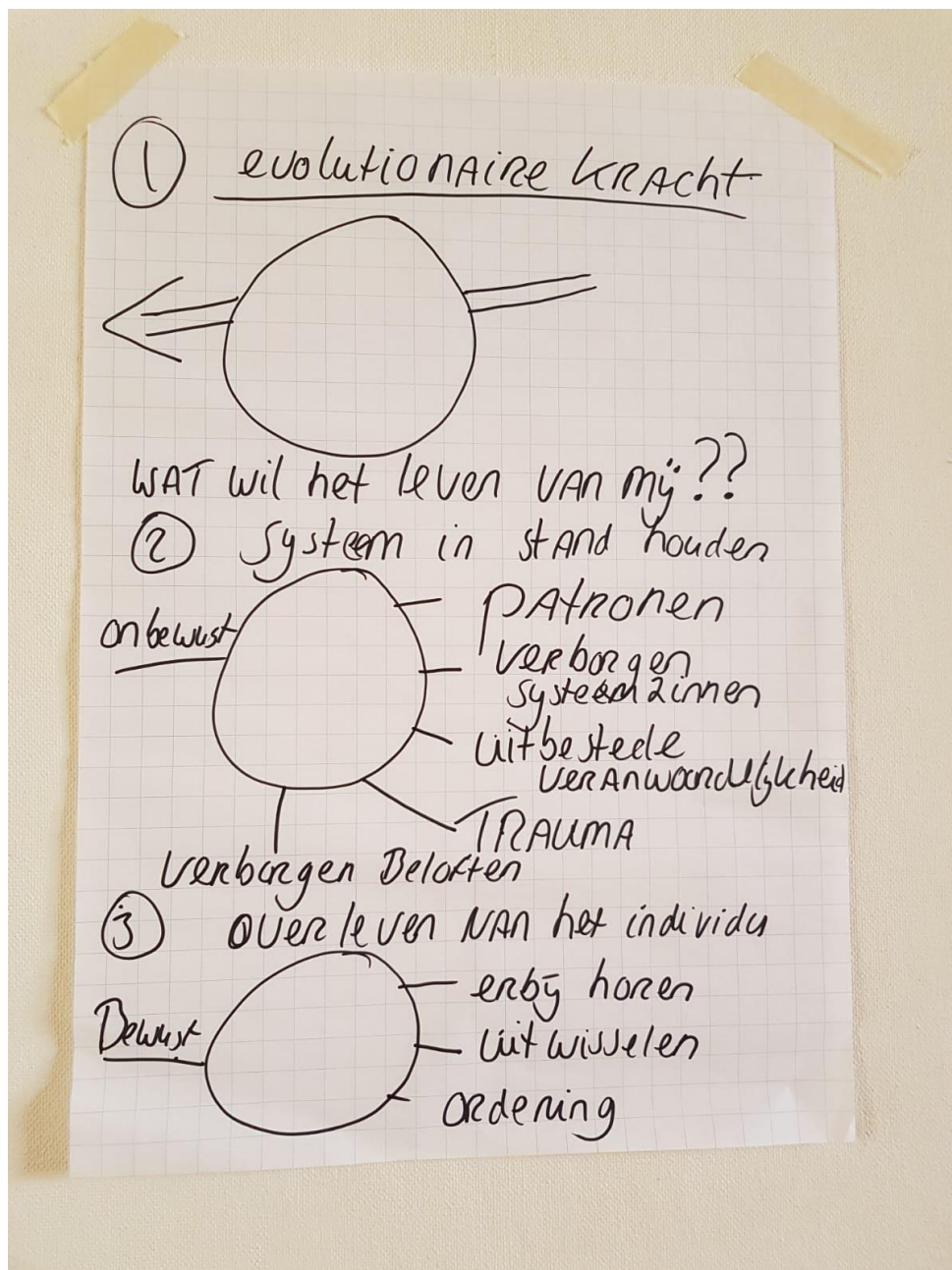
## Wat we gedaan hebben op deze dag

### Reiki uitwisselen

We zijn begonnen met het uitwisselen van reikibehandelingen. Dit is een bewuste keuze om met elkaar de energie voor de dag neer te zetten. Aan de deelnemers is gevraagd om zicht tijdens de behandeling te verbinden met het thema van de workshop.

### Introductie op het thema potentieel

We hebben een systemisch kader van waaruit we naar potentieel kunnen kijken: (Informatie uit de workshop potentieel van het Bert Hellinger Centrum) Sociale systemen hebben drie overlevingsmechanismen:





Een systeem kan van alles zijn; een familie, een organisatie of bijv. de gezondheidszorg als geheel. Het individu kan ook een eenheid zijn binnen een groter geheel, bijv. een afdeling binnen een organisatie of een familie binnen de gemeenschap van een dorp.

Wanneer we naar potentieel kijken dan zit dat in het eerste mechanisme. Het is een evolutionaire kracht. Je kunt het zien als een levensenergie die jou gebruikt om iets te bewerkstelligen. De levensenergie wil iets doen, de volledige mogelijkheden benutten en uitdrukken. Potentieel kan creëren maar kan ook destructief en disruptief zijn. Het kan bestaande patronen verbreken en systemen vernietigen.

Wanneer je naar transformatie kijkt dan kan dat plaatsvinden wanneer potentieel kan stromen. Maar het is spannend want je weet niet wat je ervoor terug krijgt en wanneer.

De overlevingsmechanismen genoemd onder twee en drie zijn heel legitiem. Ze zijn soms dienend aan potentieel maar de oorzaken van het niet stromen van potentieel zitten hier ook. De consequenties zijn vaak groot.

## Opstelling 1: Persoonlijke opstelling Deelnemer

Deelnemer heeft sinds de ochtend al pijn in de maag. Omschrijft de situatie dat ze al heel lang een verpleegkundige opleiding heeft en daarbij Reiki. De energie is er gewoon. Maar zij loopt ertegenaan dat mensen, patiënten dit eng vinden, niet willen. Het ging niet samen. Terwijl Reiki is wie je bent. Deelnemer wil dit graag inbrengen in de zorg. Vraag van deelnemer: Wat kunnen we eraan doen? Vraag van Liesbeth: Wat zou je er aan kunnen doen? Deelnemer weet het niet goed; misschien nog een keer vragen, informatie geven. Omschrijft dat wanneer ze in de reguliere zorg aan het werk is ze niet concreet kan zijn over Reiki, het is er wel altijd maar in stilte, ik kan het niet delen. Vraag van Liesbeth: Wat roept dit op? Deelnemer antwoordt; ik word er stil van, geeft een gevoel van machteloosheid. Ze zien niet wie je werkelijk bent.

Om naar deze situatie te kijken worden de volgende elementen opgesteld:

- Deelnemer zelf als degene die zichtbaar wil zijn - **D**
- De ander bij wie deelnemer zichtbaar wil zijn – **A**
- In de loop van de opstelling is het element “Het potentieel van Reiki” ingebracht – **P**

Opsteller: **L**

Opvallende zaken uit verloop van de opstelling

- D en A beginnen tegenover elkaar. A beweegt, neemt afstand en draait weg, voelt zich bedreigt. Voelt niet fijn, onrustig
- D heeft het koud, rillerig en kippenvol
- L: wil je door haar gezien worden?
- D: nee, nu niet meer
- L vraagt aan A: doet dat wat met je?
- A: Ja, dat raakt me. Ik wil wel contact maken maar ben te dichtbij. A neemt afstand. Vanaf een afstandje kijkt ze voorzichtig
- D: Ik vind dit wel humor, hier ga ik wel weer op stromen
- L: Lach je om jezelf?

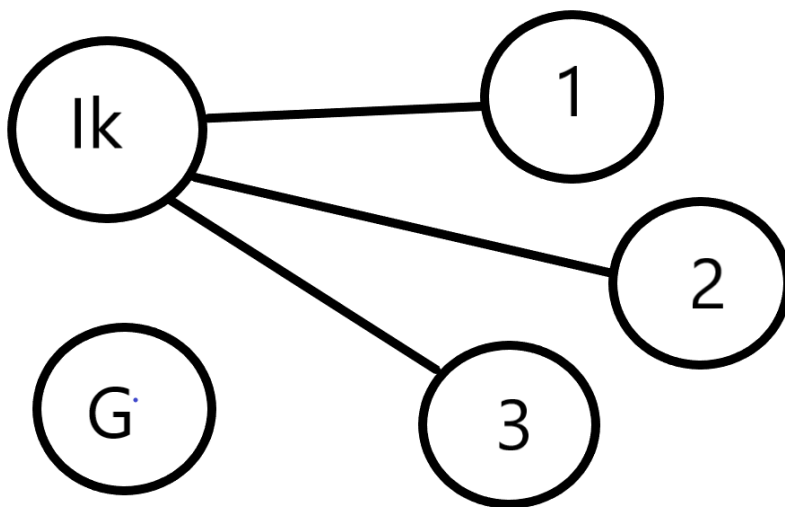
- D: Ik voel dat ik weer open ga naar die persoon, terwijl ik net dacht bekijk het maar
- L: Wat heb je daar te halen?
- D: Contact, verbinding

#### Het potentieel van Reiki komt in het veld

- Het potentieel gaat tussenbeide staan
- D draait zich naar potentieel toe
- A: dit voelt veilig
- P: wordt blij van kijken naar beide, spreekt uit dat ze zich helemaal reiki voelt, het gaat stromen. Spreekt uit naar D: als ik naar jou kijk zie ik iemand die blijdschap vraagt. Durf je dat aan? Het voelt heel krachtig
- D: Ik snap de vraag niet eens
- A: Ze (D) bereikt mij niet. Ze is er niet voor mij. Ik voel me verdrietig worden
- P spreekt uit naar D: het voelt alsof je wel naar mij kan, maar niet door mij
- L: Vraagt aan D: Wat roept dat op?
- D: Verwarring, het gevoel van ik deed het toch goed, ik wil toch heel graag? Wat doe ik dan niet goed? Ik wordt onzeker, wat zie ik dan niet?
- A: Je wilt te graag, te gretig. Ik mis bijna de liefde om erover te praten
- P zegt tegen D: Het voelt alsof je maar met een deel van mij contact hebt
- D: Ik hoor je wel maar ik begrijp je niet. Ik wordt weer koud.
- A: komt wat dichterbij
- D: Ik dacht dat ik het had. Nu is het alsof ik het nog moet krijgen. Ik voel me heel erg reiki. Nu is het alsof ik iets tekort heb. Ik voel me niet helemaal gezien. Ik wil gewoon horen dat het oké is. Dat ik oké ben, goed genoeg ben.
- A komt dichterbij P
- L: interventie en nodigt twee mensen uit om achter D te gaan staan
- D: er is heel veel verdriet
- L vraagt aan D om uit te spreken: Ik wil het zo graag doorgeven maar er zit nog oud verdriet. Ik wil het zo graag voelen
- D: Als ik maar kan blijven voelen dat ik je niet kwijt raak. Ik voel het soms niet, ik sluit mezelf soms af
- A: wanneer je P meeneemt dan bereik je mij
- A rijkt uit naar D, er ontstaat verbinding tussen allen
- D zegt daar kom ik vandaan en hier heb ik wat op te halen. Er ontstaat humor. D benoemt dat het (potentieel) er totaal is. Dat ik het niet kwijt raak ook niet als iemand mij zijn rug toekeert. Potentieel was een hulpbron.
- Degene die de casus inbracht: het komt bij mijn moeder vandaan
- L: Zeg maar: ik heb nog wat te doen en jullie zijn allemaal mijn hulpbronnen
- Casusinbrenger: Ik kreeg alle verantwoordelijkheid in de schoot geworpen. Ik dacht dat ik het moest geven maar ik mag het komen halen.

## Mini opstelling

Wanneer je potentieel laat stromen dan kan dit creëren en afbreken. Het is een krachtige levensenergie die veel met je doet en die gevolgen heeft. Er zijn consequenties; wanneer je volop ja zegt tegen iets (potentieel laat stromen) dan heb je ook een aantal of misschien veel “nee’s” te zeggen; dingen die je niet meer kunt of wilt, waarmee je moet stoppen, die je niet meer kunt beschermen. En er zijn personen die daar de gevolgen van zullen ondervinden; personen die er last van zullen hebben. Die zich mogelijk gekwetst voelen, buitengesloten. Die je niet begrijpen of die niet leuk vinden wat je doet. Je kunt in loyaliteitsconflicten komen en het kan zijn dat je niet meer bij een bepaalde groep hoort. Aan de andere kant zijn er mensen die erbij gebaat zijn wanneer jij potentieel door je heen laat stromen en misschien mensen die je zullen steunen en vergezellen op dit pad. Gezien de groeps grootte en tijd hebben we in groepjes van vier gewerkt en geen invulling gegeven aan de rol van getuige.



Ik: De persoon die de opstelling doet, in deze setting: ik = de reikibeoefenaar

G: Getuige, is vanaf het begin van de opstelling aanwezig. Kan een stille getuige zijn maar kan op verzoek van de ik/opsteller ook spreken, of een interventie voorstellen

De opstelling verloopt in de volgende stappen:

- 1) Je stelt je bloot aan potentieel. Voelen wat het met je doet wanneer deze levensenergie volledig door je heen stroomt.
- 2) Dan nodig je de consequenties van het stromen van potentieel uit: Dat wat je ja tegen te zeggen hebt en dat waar je nee tegen te zeggen hebt, niet meer kunt/wilt, of wat je niet meer kunt beschermen.
- 3) Dan nodig je iemand uit die staat voor alle personen die de gevolgen ondervinden; zowel degenen die er last/pijn van hebben als de personen die er baat bij hebben.

Pauze overweging:

***“Transformatie krijgt een kans als we stoppen met het willen hebben van impact”***

## Veldverkenning 1: Zicht op het huidige systeem van gezondheidszorg

### Introductie:

In zowel het seminar van Re-thinking Healthcare als de workshop van 15 november 2018 over de plek van Reiki in de gezondheidszorg werd veel zichtbaar over het huidige systeem van gezondheidszorg:

- Het systeem van gezondheidszorg is een systeem wat zichzelf uitput in tijd, mensen en middelen
- Het systeem van gezondheidszorg wordt gedreven door geld en het consumeren speelt een grote rol
- Op allerlei lagen en manieren is verantwoordelijkheid uitbesteed. Op individueel vlak hebben patiënten/cliënten vaak de verantwoordelijkheid voor hun eigen gezondheid uitbesteed aan dokters, zorgverzekeraar, farmaceutische industrie etc. Maar ook zorgverzekeraars, overheid, patiënten/cliënten als groep hebben verantwoordelijkheden uitbesteed.
- Er is een grote groep die in de gezondheidszorg buiten de boot valt; de lager opgeleiden en specifiek de kinderen van lager opgeleiden
- De patiënt/cliënt voelt zich niet gezien in het systeem
- Leven en dood komen in de opstellingen niet bij elkaar en lijden lijkt een element dat buiten gesloten is
- Het systeem is ook een systeem met vele waardevolle elementen en een geschiedenis die gezien en geëerd willen worden
- Er zijn vele zeer betrokken en gemotiveerde mensen aan het werk
- Het is een systeem wat ons allen aangaat en waar mensen niet zomaar uitstappen en wat we met elkaar op allerlei manieren ondersteunen ook al zien we dat het zo ziek is en op omvallen staat.

In het co-creatie verslag van de workshop van 15 november 2018 was het opvallend hoeveel van de deelnemers toch naar allerlei manieren wilden kijken om te integreren in dit systeem en/of er tenminste door gezien te worden.

We hebben een lijst gemaakt van elementen die we veelal vinden horen bij het begrip professional zoals we die in het huidige systeem definiëren. De lijst is samengesteld uit elementen die ter sprake zijn gekomen in de online groep professional practice vision keepers (internationale groep reiki beoefenaars waar ook Phyllis deel van was), elementen die we tegenkomen wanneer we kijken naar projecten in bijv. Engeland waar reiki in het ziekenhuis gegeven wordt en elementen die we in elders voorbij zien komen in de Reiki community. We hebben met elkaar nog een paar elementen toegevoegd.

## De opstelling zoals we die gepland hadden:

### Stap 1:

- Huidige systeem van gezondheidszorg - **H**
- Patiënt - **PA**
- Samenleving - **S**

### Stap 2:

- Reikibehandelaar - **RB**
- Potentieel van Reiki – **PO**

### Stap 3: Elementen die we veelal vinden horen bij de professional in het huidige systeem

- Vergoeding in geld
- Vergoeding door de zorgverzekeraar
- Rapportagesysteem
- Behandelplan
- Kwaliteitseisen
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Scholingseisen
- Klachtenprocedure
- Praktijkruimte die aan eisen voldoet
- Wetenschappelijk onderzoek
- Definitie van reiki - Lid van beroepsvereniging
- Certificerend orgaan
- Zichtbaarheid (het zichtbaar moeten en willen zijn)
- Intervisie/supervisie
- (Privacy) Wetgeving
- Ethiekcode

In de opstelling is het huidige systeem van gezondheidszorg letterlijk omgevallen. We zijn er niet aan toegekomen om de elementen die we bij stap 3 genoemd hebben apart op te stellen. Maar mogelijk was het niet nodig. Ze waren aanwezig en uitgesproken en misschien al deel van het systeem dat omgevallen is?

### Verloop van de opstelling:

- H gaat staan, staat stevig maar zegt ik ben niet geard. Ik ben het niet. Ik voel mijn benen niet, het lijkt of daar niets zit.
- Er wordt gevraagd wie voor patiënt wil gaan staan maar niemand staat op
- H zegt: jullie komen toch wel
- De samenleving wordt opgesteld, gaat op een afstandje tegenover H staan. H beweegt naar S toe
- S kijkt H lachend aan en zegt Zo

- H: kom maar op
- L: Vraagt aan H: Heb je S nodig?
- H: Ja
- S: Ik lach me rot, arrogantie ten top. Precies wat ze zegt, ze heeft toch mij nodig
- L: Waar heeft het systeem jou voor nodig?
- H: Als jij je been breekt kom je toch bij mij, ik zou het ook niet anders willen
- L vraagt aan S: Verandert er wat als je dat hoort?
- S: Ik hoop en ga ervan uit dat ze me helpen
- H: Ik kan je ook helpen, ik heb veel kennis, ik kan veel
- S: Heb je ook menselijkheid?
- H: Heel vaak wel, soms doen we ons best ook maar
- S: Je luistert graag naar mij?
- L: Iemand bereid om als patiënt te gaan staan?
- PA komt in het veld, gaat op de grond zitten en pakt het been van H. Spreekt uit: Eigenlijk ben ik een blok aan je been. Ik ben afhankelijk van jou maar als ik hulp vraag dan ben je er niet
- H: Ik voel heel veel kracht, alsof ik veel kan dragen en draag maar ik heb geen benen
- S: Hij (patiënt) wil menselijkheid. Hij wil gehoord worden, wederzijds respect
- Pa: Ik zoek het wel ergens anders en hij gaat weg bij H
- H: Ik zoek mijn benen. Het wordt nog duidelijker dat ik mijn benen niet voel. Ik heb de patiënt wel nodig. Ik kan hem op mijn rug dragen
- S: Het(huidige systeem) wordt een eenzaam instituut
- H: Maar ik ben er wel en we hebben veel kennis
- S: Nu je menselijkheid nog, je respect
- Pa zit ondertussen ver weg
- S: Triest dat patiënt niet gehoord wordt

## Stap 2

- RB wordt ingebracht en gaat in de buurt van H staan. Patiënt gaat op de knieën zitten bij RB. RB legt de hand op het hoofd van Pa
- S: Ik ben nieuwsgierig ik zou wel meer contact willen hebben (met RB)
- H: Ik blokkeer helemaal, ik kan nergens naar toe, alsof ik bekaf ben
- Pa zegt tegen H: Dit voelt zo ontspannen, zou je ook moeten doen
- H geeft daarop een schamperende reactie
- S gaat dichtbij staan en kijkt vriendelijk naar H
- RB: Het huidige systeem stond eerst afgewend. RB vond dat wel prima, voelde zich senang met Pa. Wanneer systeem zich omdraait voelt RB zich minder senang
- S: We hebben elkaar nodig maar ziet H dat ook?
- H: Ik zie het wel maar ik voel het niet
- RB: Het gekissebis is tussen S en H. Doe lekker. Ik ben met de patiënt bezig
- S: Ik wil wel met haar (RB) in contact komen, samen (tegen H en RB)
- RB: Dan komt de benauwdheid weer, ik heb geen zin om mij daar mee bezig te houden
- Potentieel van Reiki wordt ingebracht
- Pa zegt de reikiprincipes op en zegt: Ik heb geleerd van mijn RB dat dat kan helpen
- L vraagt aan PO: Kun jij verbinding maken?
- PO: nee, eigenlijk heb ik het gevoel dat ik er niets mee te maken heb

- Pa: reageert verbaasd
- PO: Het verbaast mij ook
- RB: merkwaardig
- S zegt tegen PO: Ik zou graag wat willen maar er gebeurt niets. Ik ben wel nieuwsgierig
- PO: Ik ook
- H: ik maak niet echt verbinding
- RB: Misschien moet iemand anders gaan staan want ik voel niet zo goed
- H: Misschien moet ik even weg?
- S: verwarring, verwarring
- PO: laat het zijn
- H: Ik moet meer tijd voor patiënt
- S: Gaat bij patiënt staan, je ziet mij dus niet
- RB: beweegt en H valt om
- Pa vraagt: Is het mijn schuld?
- S: eigen schuld, dikke bult
- Po: Ik vind het eigenlijk wel grappig
- RB: ik voel compassie voor H
- H: Ik kan niet meer
- S zegt: ik ben patiënt. Vraagt aan H: hoe komt het dat jij bent gaan zitten?
- H: om het te kunnen volgen. Ik kon het niet meer volhouden
- RB: Ik had het huidige systeem wel reiki willen geven. Ik heb H gehoord maar kon nog niet reageren
- Samenleving is een patiënt geworden van de huidige gezondheidszorg en andersom
- H: ik kan de patiënt niet meer zien, ik ben overbelast. Ik heb er nog geen woorden voor. Alsof het iets aparts zou zijn, ik kan het niet uit elkaar houden. Dit is het.

## Veldverkenning 2: Het potentieel van Reiki

### Stap 1:

- Huidig systeem gezondheidszorg - **HS**
- Nieuw systeem gezondheidszorg - **NS**
- Samenleving - **S**
- Reikibeoefenaar(iedereen die reiki beoefent, dus breder dan alleen een reikibehandelaar)-  
**RB**

### Stap 2:

- Leven
- Lijden
- Dood



### Stap 3:

#### De aspecten van USR (het potentieel) - PO

- Helende beoefening
- Persoonlijke ontwikkeling
- Spirituele discipline
- Mystieke orde

In de opstelling is het potentieel van reiki niet opgesteld als de vier aspecten die hier boven genoemd worden. Het potentieel werd als geheel opgesteld en sprak uit "Het potentieel van reiki is het allemaal."

#### Verloop van de opstelling:

- HS, NS, S en RB worden tegelijk in het veld uitgenodigd
- NS gaat ver van alles af staan
- S kijkt naar HS maar lonkt naar nieuw. RB horen bij nieuw systeem
- HS: Ik zoek mijn plek, onwennig. Wat is mijn plek? Ik voel mijn voeten maar ik sta niet recht, ik kan zo omgeduwd worden
- RB: ik voel veel loyaliteit naar HS maar ik ben nieuwsgierig naar NS. Ik wil wel bewegen naar naar S maar die is nog aan het uitzoeken wat te doen met HS
- HS: Is zoekende naar plek in het grotere geheel. Ik zie dat mensen wat anders willen. Ik kan niet van mijn plek. Ik zie een andere energie
- S: Ik kan niet zo maar mijn rug toekeren naar HS. Daar is vertrouwdheid, bekendheid
- RB: Ik heb meer de neiging om naar NS te gaan maar loslaten is lastig
- NS: Ik voel een dubbele boodschap: er wordt aan me getrokken, geduwd. Ga staan voor wat je bent en aan de andere kant een nee, je mag niet tevoorschijn komen. Ik wil wel naast het oude systeem gaan staan.
- HS: ik voel me niet bedreigd, ik voel me gezien, dat raakt me
- NS: met dit uitspreken wordt het wat rustiger
- S: Het zou mooi voelen als jullie samen kunnen werken. Dat zou mij kunnen helpen
- RB: Zorg dat je elkaar vindt. Ik wil het NS graag welkom heten
- S: beweegt richting NS
- NS beweegt naar HS en wil naast HS gaan staan. HS zegt stop op een paar meter afstand
- HS: dit voelt als een lichte bedreiging. Er is nog wat anders nodig
- NS: ik kan ook niet verder. Het is verwarrend. Het bovenste deel van mijn lijf is warm. Mijn voeten staan als een blok, vast in beton
- S en RB kijken naar NS
- RB: ik voel een loyaliteitsvraagstuk. Ik voel medelijden
- HS: dat hoeft niet. Binnen de organisatie moeten er dingen veranderen waardoor ik weer recht kan staan
- NS: Mijn rechterbeen staat vast. Mijn linkerbeen wil bewegen om het nieuwe geheel zichtbaar te maken. Rechterbeen staat voor denken. Linkerbeen voor gevoel

## Stap 2

### Leven, lijden en dood worden uitgenodigd

- Leven gaat tussen de beide systemen staan
- Lijden gaat achter HS staan, buiten het veld waar de rest staat en gaat daar zitten
- Dood gaat achter NS staan
- Het veld zoekt en beweegt. NS beweegt en kijkt leven aan
- HS: leven staat in mijn beeld, dat geeft irritatie. Blij dat ik nu het NS kan zien. Lijden heb ik binnen, die hoort bij mij. Ik heb geen connectie met dood. Ik voel de medelijdende blik van de samenleving
- S spreekt met passie: Voor mij horen leven/dood/lijden bij de samenleving en tegen HS: dus jij kunt alleen maar iets met lijden?
- HS: het NS geeft warmte
- NS: Toen leven tussen ons(HS- NS) kwam staan voelde ik balans, ik kon bewegen. Het woord gezondheid komt heel erg boven bij leven. Het is een samenwerking tussen ons
- RB: Ik heb het gevoel om lijden naar het nieuwe systeem te brengen. Dat mag het oude niet meer hebben. Daar leun je teveel op. De dood kwam voor mij erg dichtbij dus heb ik de steun van de samenleving gezocht. De dood wil ik nog even niet zien. Ik heb het gevoel dat ik iets moet met lijden.
- RB: Ik voel iets meer steun van de samenleving
- Leven: Ik voel connectie met NS
- NS: ik voel dat ik tussen dood en leven wil gaan staan. Als de dood gaat overheersen dan is het leven er niet volledig
- Leven: ik ben oké met de dood
- RB: ik weet niet welke kant ik op moet
- HS: ik heb lijden ingesloten maar ik zie haar niet. Ik heb er geen aandacht voor. Het raakte mij dat er gezegd werd dat ik leun op lijden
- Lijden: Ik lig in een hoekje, ik voel me zwaar en slap. Er komt een liedje bij mij binnen: "There is a place for us." Ik zit in het verdomhoekje
- Dood en leven kijken elkaar aan
- Leven en het nieuwe systeem willen iedereen zien en iedereen bij elkaar
- NS: ik zie iedereen als gelijke
- Samenleving: Gaat naar lijden. Is boos en zegt: zij lijdt. Wie is er voor haar? Vraag aan lijden: wat wil je?
- Lijden: erbij horen
- Samenleving: Waar voel je je het beste thuis?
- Lijden: Ik weet het niet. Volgens mij moet het niet om mij draaien. Ik heb ruimte nodig
- HS: ik voel verwarring. Hier is kennis. Lijden weet dat hier kennis is. Ze kan naar mij komen voor hulp. Ik voel geen gevoelsverbinding met lijden
- NS: we mogen allemaal op onze eigen tijd en timing aansluiten. Samenwerking, de stoel mag stevig staan. Lijden mag er zijn. Samenleving heeft een rol
- Dood: ik voel kriebel in mijn handen, ik wil wel wat doen
- Lijden: ik wil er gewoon zijn
- HS: Voelt de verantwoordelijkheid voor lijden achter zich
- Potentieel wordt uitgenodigd
- Po: Gaat staan voor alle vier aspecten en zegt: Het potentieel van reiki is het allemaal
- RB gaat achter lijden staan
- Leven gaat naar potentieel

- Samenleving gaat naar potentieel
- NS: Toen potentieel in het veld kwam voelde het alsof ik niet zo breed en krachtig hoef te staan. Ik krijg door dat het organisch mag ontstaan. Het gaat ontstaan
- RB: Wou graag potentieel zien maar verloor kracht naast lijden. Zegt het nieuwe systeem nodig te hebben
- NS: Ga in je kracht staan, dan ontstaat het
- Leven voelt de drang om tegen RB te zeggen: we hebben je nodig, laat je zien. We hebben je nodig, allemaal. Je hoeft niet te doen, te dragen maar er zijn
- RB: het voelt als een grote verantwoordelijkheid
- Met dat potentieel er is voelt lijden een grote verbinding met de reikbeoefenaar
- RB: ik heb het gevoel dat ik lijden hier naar toe moet nemen (in cirkel)
- Lijden gaat staan
- NS: veiligheid, geen oordeel, of veroordelen. Ik heb geen oordeel over lijden
- PO: Ik heb geen woorden, ik ben er. Als je naar mij toe wilt bewegen dan ben ik er
- HS: ik voel mij steeds meer alleen staan, onprettig, alsof ik er niet meer bij hoor. Dat ik er niet meer bij hoor, het maakt me verdrietig
- Lijden komt in de kring staan
- Potentieel naar HS: ik kan met iedereen contact maken behalve met jou
- HS: ik kan het niet, het is verwarrend
- NS tegen HS: er zal altijd een deel van jou nodig zijn
- HS: maar zo voelt het niet
- NS: ik wil naast je staan, je erkenning geven
- HS: ik wil dat ook van de anderen voelen
- Iedereen beweegt naar HS
- Er ontstaat een kring waarin iedereen hand in hand staat
- PO: wil het beste uit beide werelden
- Leven zegt tegen HS: de kennis en ervaring in jou blijft belangrijk
- HS: ik kan ook van het nieuwe systeem leren
- RB: het leren kennen en verbinding te voelen met dood en lijden
- De omzittenden worden vervolgens uitgenodigd om een verbindende kring te vormen om de cirkel die is ontstaan.
- Liesbeth draag het gedicht over potentieel voor. Potentieel is er

N.B.: opvallend is dat er iemand gevraagd is om voor het huidige systeem te gaan staan in deze opstelling. Gedurende de opstelling is de term huidige systeem bijna niet gebruikt maar werd het aangesproken als het oude systeem

## Reflectieverslagen individuele deelnemers

### Deelnemer

Het is heel bijzonder wat de energetische voorbereiding voor een dag als 18 april jl. "het Potentieel van Reiki in de gezondheidszorg" met je doet. Er komen allerlei vragen omhoog, want ik begreep er nog weinig van, wat we konden verwachten.

s' Ochtends na het ontbijt kreeg ik pijn in m'n maag (dat heb ik nóóit), dan kun je de schuld aan de yoghurt geven, maar dat is jezelf voor de gek houden.... Ik wist dat er een bakje stond waar je een briefje in kon stoppen met je naam erop, ik wist dat ik dat moest doen en vond het doodeng, want wist ook dat mijn briefje eruit geplukt zou worden.....

Sinds 1971 ben ik verpleegkundige, de laatste 15 jaar in de particuliere zorg en Reiki kwam in 1995 op mijn pad. Ik besepte toen pas dat ik m'n hele leven al bijzondere handen had, maar dat was de gewoonste zaak van de wereld, dus denk je daar niet over na. Het er bewust mee omgaan kwam pas toen ik mijn eerste Reiki behandeling kreeg en misschien zoals velen van jullie het moment van: "Dát is het waar ik altijd naar gezocht heb, wauw!" De turbo's werden aangezet en ik werd op 15 augustus 1999 Reikimaster.

Na een aantal jaren stapte ik de particuliere zorg in en toen begonnen de ervaringen van teleurstellingen, want hóe combineer je gezondheidszorg met je Reiki zijn? Het werd gezien als belangenverstrengeling en vooral hier op de Noord-Veluwe liep ik tegen een buffer aan van mensen die achter mijn rug om roddelden, dat ik toch wel heel eng moest zijn....(dat was in 2017, drie maanden uitgehouden in de wijk). Terug in de particuliere zorg, waar ik nog een jaar bij een man mocht werken die wel graag Reiki ontving! Het Universum was me goedgezind.

Ik was hier nog nooit tegenaan gelopen en met dát idee, was mijn nieuwsgierigheid gewekt voor deze workshop en deed met pijn in m'n buik het briefje in het bakje....Het voelde nl. als Gezondheidszorg **versus** Reiki, terwijl Reiki **is**.

Van de opstelling heb/kon ik niets opschrijven, de indruk was overweldigend en ik hoop dat vanuit de groep hier over wordt verteld.

Degene die als mij was opgesteld, stond daar maar, midden in t veld, had het koud, kreeg een beetje hoofdpijn en pijnlijke schouders (ik observeerde, keek ernaar, gaf Reiki aan m'n pijnlijke maag...en vond het best eng....).

Dan wordt degene 'bij wie ik zichtbaar wil zijn' opgesteld, ze kijkt even en loopt achteruit, draait zelfs weg, er ontstaat een discussie die ik me helaas niet kan herinneren....

Reiki wordt opgesteld, de energie gaat veranderen. Ze doet het wèl goed, het klopt, wordt nogmaals bevestigd.

Zelf, op de zijlijn word ik me weer bewust dat ik als klein meisje teveel verantwoordelijkheid in de schoot geworpen kreeg door mijn moeder en zag weer haar jaloesheid (dat ook diverse keren naar boven kwam bij het lezen van m'n horoscoop)

De beelden van de warme sfeer bij opa in de werkplaats met de mannen bleef naar binnen flitsen.

Er ontstaat harmonie, deze drie komen bij elkaar en er wordt geknuffeld, het voelt goed. Ik word in de kring toegevoegd en loop over van liefde voor allemaal.

-Wat ik heb waargenomen deze dag na al deze bijzondere opstellingen is dat de Gezondheidszorg niet klopt en dat mijn eigen gevoelens daarover bevestigd werden.

-Het heeft me op vele lagen geraakt, vooral dat je zo graag iets wilt "doen", maar dat dát juist nog niet mogelijk was. Ook dat ik niet de enige ben en dankbaar ben voor deze groep, die zich voor veranderingen wil inzetten.

-Heeft het iets in mij veranderd: weer de bevestiging dat we niets te hoeven "doen", het is er al en dat het niet aan mij als persoon lag. De zorg is weg, dat ik zelf iets wil veranderen in de gezondheidszorg, die uit haar voegen barst en geen tijd heeft.

- Welke vragen roept deze dag bij me op: En hoe nu verder, nadat we hebben gezien in de laatste opstelling wat er gebeurt binnen de huidige Gezondheidszorg en de nieuwe. Toen daar het Potentieel Reiki werd opgesteld was ik enorm onder de indruk. Het "stond" , stevig verankerd en is overal aanwezig.

Toen dacht ik: "het komt wel goed" en verheug me op het vervolg van deze bijzondere dag!

## Deelnemer

In de opstelling van X stond ik voor X. Het gekke is dat ik me er niets meer van kan herinneren. Ik weet niet meer waar het over ging. Kan er ook niets zinnigs over zeggen.

In de eerste persoonlijke opstelling met 4 mensen was ik de eerste. Ik vergat helemaal dat ik het potentieel, de consequenties en de gevolgen moest aankijken. Ik stond daar met mijn ogen dicht me af te stemmen op het potentieel. Ik voelde hoe mijn lichaam zich begon te bewegen als een lemniscaat en hoe ik naar het stiltepunt daarin gezogen werd. Toen ik me daaraan overgaf kon ik me verbinden met de consequenties en de gevolgen. Ik voelde dat er in het stiltepunt werkelijk vrede is en waarneming van wat er zich op de achtbaan van het lemniscaat beweegt. Ik voelde ook mijn weerstand om daarin niet actief mee te bewegen. Ik herken heel duidelijk dat dit proces al enige jaren in mij aan de gang is en hoe ik daartegen protesteer. Ik zie mezelf als iemand die actief is en juist veel in beweging is, terwijl Reiki me al jaren uitnodigt om me naar een ander level te bewegen: het stiltepunt dus. Nu ik dit zo duidelijk ervaar voel ik ook meer bereidheid om me daaraan over te geven.

In de grote opstelling daarna kwam ik er als potentieel van Reiki in op een moment dat de opstelling muurvast zat. Ik voelde niets, geen verbinding, geen emoties of woorden. Alsof er geen potentieel was. Dat veranderde toen er binnen de opgestelden emoties vrij kwamen en er geruzie ontstond. "Laat het zijn" riep het potentieel ineens 3 keer achter elkaar. En even later: "beweeg, beweeg, beweeg". Na de opstelling kwam ik tot het inzicht dat potentieel alleen tevoorschijn kan komen binnen de interactie. Zolang iedereen op zijn eigen standpunt en gelijk vast zit, leven ze hun drama uit maar vluchten daarin weg van het potentieel. Dus ruziën en schuren aan elkaar geeft kansen aan het potentieel om vrij te komen. Mooi toch! Ruzie genoeg in de wereld dus ook kansen voor het potentieel.

In de laatste opstelling kwamen het oude en het nieuwe gezondheids-systeem samen met de samenleving en de beoefenaar. Leven, lijden en dood komen erbij. Zo gauw er een onderdeel ontkend of niet gezien wordt loopt het vast. Niemand wil geoordeeld worden of ontkend of als belangrijkste gezien. Als het nieuwe systeem contact zoekt met het oude en zich daarmee verbindt kan de samenleving, de beoefenaar, leven, lijden en dood zich daarbij aansluiten. Het potentieel wil het beste van beide systemen. Leven bevestigt dat . Iedereen is in de kring verbonden en ook de omstanders verbinden zich rondom. Iedereen ontroerd. Dus respect, dankbaarheid naar onze geschiedenis, open harten naar elkaar, bereidwilligheid om te veranderen en zo nodig los te laten, niets en niemand uitsluiten en vooral vanuit liefde werken lijkt de sleutel te zijn.

## Deelnemer

Ervaringen, observaties, vragen en overwegingen

In de 1<sup>e</sup> opstelling was zichtbaar dat de wens m.b.t. het willen integreren van Reiki binnen de reguliere zorg resulteerde in een tegenbeweging. Erkenning vragen, willen uitleggen, verantwoorden; dit lijkt een weg die tot resultaat heeft dat er een bedreigende situatie ontstaat voor die reguliere zorg; er is duidelijk iets te verliezen.

Met name als de gehoopte erkenning van Reiki/behandelaar niet komt, is er het gevoel van niet gezien worden en van te kort gedaan zijn. Deze afhankelijkheid leidde tot het vertrek en daarmee tot het einde van een mogelijke ontwikkeling. Er was vervolgens in de opstelling geen verbinding tussen het potentieel van Reiki en de behandelaar. Wél ontstond deze voorzichtig tussen het potentieel van Reiki en de reguliere zorg. Is de rol van de behandelaar op deze wijze een belemmerende schakel?

Verder viel mij op dat de opvatting 'Reiki is wie je bent' verstrekkende gevolgen heeft. Als Reiki wordt afgewezen word je zelf ook afgewezen. Als Reiki deel van je leven is en iets is wat je onder andere doet, ontstaat er een genuanceerdere realiteit. Ook voor de ander.

Welke rol heeft onze fantasie over Reiki i.c.m. de toekomst van de gezondheidszorg op het systeem? Vullen we dit al teveel in? Verwarren we onze verbinding met Reiki niet teveel met de impact?

In de 1<sup>e</sup> veldverkenning; zicht op het huidige systeem, liet zien;

- De samenleving en het huidig systeem gezondheidszorg (HSG) zijn onderdeel van elkaar, maar in de opstelling duidelijk afgescheiden
- De patiënt (P) klampte zich in afhankelijkheid vast aan de benen/basis van het HSG
- Nadat de Reiki behandelaar (RB) in beeld kwam verplaatste P zich naar de RB, laag op de grond, de hand van de RB op het hoofd plaatsend. Nog steeds een afhankelijke positie, bovendien een naar mijn opvatting dominante houding van de RB wiens hand op het hoofd van de P bleef.
- De RB wilde geen onderdeel zijn van het HSG en daarmee ook niet van de samenleving; die verbinding kwam niet tot stand.
- Toen het potentieel van Reiki werd ingebracht ontstond er verschuiving; de samenleving maakte een beweging naar het potentieel.
- De RB bewoog ook naar het potentieel. De P voelde zich daarmee in de steek gelaten.
- De RB bleef afgescheiden van de rest, bleef wel in verbinding met de P
- Het HSG stortte in, kon veel dragen maar had geen basis. De basis waar eerst de P zich aan had vastgeklampt.
- Er gingen heel veel oordelen en vooronderstellingen over en weer.
- Het potentieel lachte zich rot (???), maar iedereen had het potentieel onvoldoende in beeld
- Er waren geen productieve bewegingen naar elkaar toe, onderdelen bleven te afgescheiden.
- De genoemde elementen (stap 3) zijn niet opgesteld, benoemd als 'die we veelal vinden bij de professional in het HSG'. Die professional kan ook een RB zijn! Of ze, omdat ze deel zijn van het HSG, ook zijn omgevallen is voor mij niet zo vanzelfsprekend.

In de 2<sup>e</sup> veldverkenning; *zicht op het huidige systeem viel vooral op*, nadat het Potentieel van Reiki werd opgesteld:

- Het potentieel van Reiki wilde niet opgedeeld worden in aspecten; 'ik ben het al'

- Er leek argwaan en afstand tot het potentieel bij inbreng
- Het potentieel was rustig maar duidelijk en zonder dwang op de achtergrond aanwezig, maakte zonder woorden contact met alle opgestelden. Het potentieel gaf aan dat het enige dat nodig was verbinding te maken.
- Iedereen richtte zich, in eigen tempo, tot het potentieel. Draaide zich ernaartoe en zagen elkaar.
- Het HSG bleef als enige achter hierin. Voelde zich alleen, afgeschreven, niet welkom.
- Het Nieuwe systeem gezondheidszorg en Leven pakten elkaars hand vast
- Pogingen om het HSG erbij te betrekken lukte niet meteen
- Het potentieel sprak zich uitnodigend uit dat het beste uit beide systemen nodig was, dat het HSG hard nodig was om het eigen potentieel in te brengen, om samen het nieuwe een vorm te geven. Dat het in die rol heel erg welkom was.
- Het potentieel pakte als vanzelf de handen van Leven en Samenleving.
- De kring vormde zich ook als vanzelf, ook het HSG nam deel aan de kring. Magisch moment.
- Doordat zich er een buitenste kring vormde van de anderen werd het een gedragen geheel. Heel krachtig en bijzonder!

Het systeem (?) is op zoek naar een balans en naar het versterken van het zelfherstellende vermogen vanuit een aanwezige veerkracht. Het beste uit beide werelden is nodig ten dienste van de gezondheidszorg van de toekomst. Reiki doet ook hier wat nodig is; het is er. Door er te zijn, zonder dwang of oordeel, kan er een bodem ontstaan voor een groeiende ontwikkeling. Het potentieel wordt krachtig zichtbaar en voelbaar. Net als in de opstelling zie ik in de praktijk al dat die ontwikkeling zich inzet. Het open-minded worden van de verschillende spelers is het gevolg van de aanwezigheid van het potentieel. In de ruimte die ontstaat kan het gaan stromen. En als het stroomt, laat zich wel zien waar/wanneer het blokkeert. Hoewel we nog naar het niets kijken en niet weten hoe het er uit gaat zien, is daar altijd het vertrouwen in de aanwezigheid van het potentieel. Wat er nu van ons gevraagd wordt is er te zijn, aanwezig, zonder (voor)oordeel of dwang. En onze verbinding met Reiki niet te verwarren met het willen hebben van impact.

En hier vanuit de wens om in een vervolg over het potentieel van Reiki in ieder geval aandacht te geven aan de rol van de Reikibehandelaar/beoefenaar daarin. In alle opstellingen werd duidelijk dat die rol aandacht verdient. Ook de rol van de patiënt (?) verdient specifieke aandacht omdat verandering ook vanuit deze positie mag ontstaan.

## Deelnemer

Ik heb genoten van deze dag diepziel-duiken.

### **Mini-opstelling Potentieel:**

Mijn allergrootste ontdekking is de kracht van het "Potentieel".

Na de mini-opstelling heb ik opgeschreven:

Kijkend naar het potentieel kwam het gevoel naar boven van "Eindelijk krijg ik de ruimte".

De consequenties voelde goed in de zin van "prima als mijn keuzes consequenties hebben".

De gevolgen daarvan kijk ik liefdevol in de ogen.

Totale indruk: "De gevolgen zijn vele malen groter van we kunnen bevatten als we het potentieel de ruimte geven".

### **Zicht op het huidig systeem**

De Gezondheidszorg is uitgeput en aan het einde van zijn latijn.



Samenleving ziet zich als patiënt en neemt geen verantwoording. Reiki-patiënt ziet zich als blok aan het been van de Gezondheidszorg en was blij toen de Reikibehandelaar verscheen. De Reikibehandelaar voelde zich aan de ene kant oppermachtig, wat voor mij zichtbaar werd doordat ze haar hand boven op het hoofd van de patiënt legde (schept afstand). Aan de andere kant vroeg de Reikibehandelaar om bijstand van collega die beter kon voelen. Dit zegt naar mijn gevoel heel veel over ons als Reikibehandelaar. Daar is het potentieel helemaal niet voelbaar.

### **Het Potentieel van Reiki**

Zowel het Huidige Systeem van de Gezondheidszorg (wat we hardnekkig het “oude” systeem noemden) en het Nieuwe Systeem van de Gezondheidszorg zijn nodig. Zij moeten samen gaan werken. Toen beide systemen toenadering zochten tot elkaar, ging dat tot op zeker hoogte. De Reikibeoefenaar laat zich niet zien tijdens de opstelling. Later werden leven-lijden en dood toegevoegd aan de opstelling, waarbij leven en dood hun plek vonden, maar lijden zichzelf buiten de groep plaatste en alleen door de huidige Systeem van de Gezondheidszorg werd gezien.

Toen “leven” tussen huidige en nieuwe systeem ging staan en het Potentieel verscheen, vormden zij de brug waardoor beide systemen elkaar konden bereiken. Daardoor konden alle facetten die opgesteld waren elkaar bereiken. Ter afronding kwam het “publiek” daar in een kring omheen staan. Dat gaf een ongelooflijk “krachteveld”.

### **Vragen:**

- Wat heeft de Reikibeoefenaar, Reikibehandelaar én de Reikimaster nodig om zich te manifesteren?
- Hoe kunnen wij als groep ons potentieel versterken?

### **Verder onderzoeken**

Mijn wens is dat zowel de Reikibeoefenaar, als de Reikibehandelaar als de Reikimaster zich door het potentieel van onszelf en de groep mogen laten voeden, waardoor ik hoop dat we ons krachtiger durven te manifesteren.

## Deelnemer

Ik vond bij de 1<sup>e</sup> bijeenkomst het onderwerp Re-Thinking Healthcare al aansprekend. Waarom heb ik niet over nagedacht, want ik kon door gebrek aan geld en energie niet komen. Bij de 2<sup>e</sup> bijeenkomst wilde ik me aanmelden, maar de prijs en mijn twijfel of ik genoeg energie zou hebben hielden me tegen. Reiki wegen gaan echter waar ze willen en ik kreeg een financiële oplossing aangeboden die ik niet kon afslaan en zei zonder nadenken :Ja!

Ik had geen idee wat me te wachten stond of wat ik kon verwachten. Ik ging op mijn gevoel af en vroeg me op de dag zelf af of ik wel een bijdrage aan de dag zou kunnen leveren en was onzeker over het antwoord, maar ik ken familie opstellingen en probeerde op mezelf en de reiki gemeenschap te vertrouwen.

De inleiding over het systemische kader was al heel leerzaam en confronterend. De vraag wat mijn potentieel is, maakte me onzeker en de vraag: Wat wil het leven van mij? raakte direct mijn basis onzekerheid waar ik de laatste jaren mee worstel. Dat deze vraag transformatie oproept geloofde ik direct, maar hoe wil ik dit vormgeven in mijn leven als ik het antwoord op de vraag niet wist? Gelukkig hielpen de leefregels mij en lukte het me om me geen zorgen te maken. Ook merkte ik dat ik niet de enige was die het antwoord niet wist. Dat stelde gerust.

### **De persoonlijke opstelling:**

Door mijn jarenlange ervaring in en met de zorg, had ik een bepaald beeld gekregen van de zorg. Dat

beeld is niet bepaald positief. Ik had geen idee of dit wel realistisch was of aan mij lag. De persoonlijke opstelling raakte me dan ook diep. Het was of ik er zelf stond. Ik kreeg bevestiging dat ik niet dom ben of negatief denk, maar dat de zorg gewoon niet voldoet zoals het nu georganiseerd is. Elke vraag kwam terug bij mezelf. Ik wist de antwoorden en herkende de emoties of ze van mij waren. Het heeft me duidelijk gemaakt dat ik te veel tegelijk wil en eerst mijn verbinding met reiki moet verdiepen, om daarna stap voor stap richting mijn doel te gaan. Wat dat is kom ik dan vanzelf achter. Ik was dankbaar voor de opstelling. Door de herkenning begreep ik dat ik meer op mijn gevoel moet proberen te vertrouwen en dat mijn zienswijzen niet negatief, maar slim zijn. Ik ben goed zoals ik ben.

### **Oefening mini-opstelling het potentieel:**

met woorden: de uitleg van potentieel verklaarde de vele veranderingen in mijn leven van het afgelopen jaren. Deze oefening bracht weer wat zelfvertrouwen terug. Mijn invulling bleek veel raakvlakken te hebben met de realiteit.

De opstelling van potentieel zonder woorden was voor mij verbazingwekkend. Hoewel ik weet dat 70% van onze communicatie uit lichaamstaal bestaat, kreeg ik hier een bevestiging dat de emoties die ik denk te voelen kloppen.

### **Opstelling: Het huidige systeem van gezondheidszorg en het potentieel van reiki**

Wat ik zag gebeuren gaf veel herkenning en voelde logisch. Wat ik niet herkende was dat ik mijn verantwoording uitbesteed zou hebben. Door mijn kritische houding was en ben ik vaak niet tevreden en neem geen genoegen met een pilletje of de mening van een dokter, zolang die niet in mijn gevoel mee resoneert. Ik geef mijn grenzen aan en zoek verder en ben daarom al vroeg in de complementaire zorg terecht gekomen. Mijn 1<sup>e</sup> reactie was dan ook direct willen protesteren, maar toen ik me realiseerde dat ik bij reiki in een opstelling bezig was verdween dat gevoel ook direct. Het huidige systeem van de gezondheidszorg voldoet niet meer. Ik bekeek dit systeem dan ook zakelijk en kon mij maar beperkt verplaatsen in de emoties van dit systeem. Als je geld wilt verdienen loop je nu eenmaal risico. Dat weet je van te voren. Wat me wel raakte was de eenzaamheid. Wat je ook doet, je verdient altijd credits en respect voor je inspanning en ik was dan ook opgelucht toen de waarde van de geschiedenis en de samenleving erbij betrokken werden. Dat gaf weer enigszins balans in het geheel voor mij.

De cliënt/patiënt voelt zich niet gehoord en/of gezien en voelt zich diep gekwetst. De cliënt/patiënt is deel van de samenleving. De samenleving reageert dus negatief. Ze willen gehoord en gezien worden. Ik vond het een hele natuurlijke reactie en begreep de slachtofferrol wel, hoewel het er in blijven hangen mij irriteert. Natuurlijk heeft niet iedereen de capaciteit om het systeem te begrijpen en de samenleving gaat soms te snel en niet iedereen is even slim en assertief. Mensen in hun waarde laten en weer in gesprek gaan is dan een kunst die oplossingen kan geven.

De vraag was dus wat te doen? Een heel nieuw systeem? Hoe gaan we dat vormgeven? In een nieuw systeem willen we reiki een plaats geven. Reiki heeft een lange geschiedenis, maar het oude systeem ook. De opstelling gaf heel helder weer hoe we elkaar uit balans kunnen brengen. Beide denken de wijsheid in pacht te hebben en willen niet zien dat we afhankelijk van elkaar zijn. Hierdoor ontstaat een machtsspel en ben je alleen met jezelf bezig. Door het verduidelijken van de impasse door leven, lijden en de dood in te brengen werd dit duidelijk. Door weer in gesprek te gaan en toenadering te zoeken kun je deze kloof overbruggen. Ik vond het prachtig om te zien hoe de impasse, door het inzicht van wederzijdse behoefte aan erkenning, doorbroken werd. Toenadering en een basis voor de toekomst werden gevormd. Er werd een nieuw begin gemaakt. Het ontroerde mij en gaf hoop. Hoop dat liefde overwint. Het stemmetje dat roept dat ik een dromer ben werd eindelijk stil. Ik ben niet alleen. Ik heb en ben potentieel.

### **Conclusie:**

Ik heb gezien hoe ik in de loop van de dag van voorzichtig en gesloten naar open en zelfverzekerd ben gegaan. Het raakte me, dat ik door me open te stellen deel ging uitmaken van de gemeenschap

en de verantwoording deelde. Gewoon door er te zijn. Ik had het gevoel dat ik goed ben zoals ik ben. Met alles wat ik ben. Het maakte me gelukkig, gaf verbinding, steun en hoop voor de toekomst. Ik wil ook even niet nadenken over vragen. Reiki brengt ons waar we zijn moeten. Wat we ook bedenken. Vertrouwen moet groeien. Dat doet het door te doen en niet door denken.

## Deelnemer

De dag in Den Haag houd me nog steeds bezig.

Het heeft me van te voren aan het denken gezet, tijdens en ook daarna nog. Maar vooral heeft het me erg geraakt en inzicht gegeven.

Het systemisch kader van potentieel heeft me veel inzicht gegeven. Het is een mooi en verhelderend beeld.

In de eerste grote opstelling werd het volgende onderwerp behandeld; dat het soms moeilijk is om reiki in de gezondheidszorg naar de mensen te brengen.

Als er met angst of afwijzing op reiki gereageerd word, kan dit persoonlijk in ons aangeraakt worden (bewuste of onbewuste overlevingsmechanisme). Als we dan afhaken, laten we de verbinding met onszelf en reiki (potentieel) los en dus ook met de ander. Dit heeft mij veel inzicht gegeven. Hoe belangrijk is het om onze eigen bewuste of onbewuste overlevingsmechanisme te zien en te erkennen! En daarnaast zoals mijn reikimaster altijd zegt "Blijf achter je wensen staan" Dus kanaal blijven en verbonden blijven met reiki/ potentieel, de verbinding met onze eigen gevoelens, de gevoelens of reactie van de ander... Alles zien zoals het is, en laten staan. We hoeven niks te veranderen, of op te lossen. Het zien en laten zijn is één. En dan kan potentieel blijven stromen.

Vanuit de vorige bijeenkomst hadden veel deelnemers aangegeven toch nog graag samen te willen werken met de gezondheidszorg. Er werden allerlei zaken benoemd die daar dan bij komen kijken. Ik was hier eerlijk gezegd in eerste instantie verbaasd over, maar het heeft me wel aan het denken gezet.

Wat bij mij op kwam was de verandering die Phyllis afgelopen jaren in de reiki kring bewerkstelligd heeft door met andere reikistromingen samen te kunnen zijn, maar achter onze eigen waarde/manier/potentieel te blijven staan.

Ik kan en wil niet mee in het huidige systeem van gezondheidszorg, maar ik kan wel reiki erin neerzetten. Blijven staan voor potentieel is reiki laten zien. Focus houden!, niet laten afleiden en van daaruit verbinding leggen.

Al enige tijd van te voren liep ik met een vraag rond. In hoeverre kun je je rol als hulpverlener combineren in je "zijn" als reikibehandelaar. De hulpverlenersrol zoals ik die ken en daarmee opgeroep ben is niet altijd een échte manier van hulp bieden. Vaak hebben we als hulpverlener een hulpbehoevende nodig en is deze verhouding niet gelijk. We denken als hulpverlener vaak beter te weten wat de ander nodig heeft. En dus kan de client niet vanuit zijn eigen kracht bewegen.

In reiki heb ik juist geleerd, het niet meer voor een ander op te hoeven lossen of voor een ander te hoeven denken. In stilte, en in aandacht naar de ander luisteren en laten zijn. Reiki doet zijn werk en niet ik als persoon 'hulpverlener' hoeft iets te doen. Als hulpverlener moeten we altijd iets doen, verantwoordelijk voelen voor de ander. In reiki mogen we onze persoonlijkheid zoveel mogelijk loslaten en hoeven we alleen maar kanaal te zijn.

Dit onderwerp zou ik nog wel eens willen delen tijdens een bijeenkomst.

## Deelnemer

18 april, Witte donderdag, Pasen.

De gezondheidszorg [GZ]. De GZ gaat ten onder aan hun eigen uitgeleefde, uitgeholde vorm, ontstaan in de loop van de jaren. De GZ is van oorsprong voor iedereen. Om het goede voor de mens en zijn welzijn te zijn, maar ten onder gegaan aan hun eigen grootmacht.

Pasen, nieuw leven, nieuwe inzichten, nieuwe keuzes, nieuwe tijd. Geboorte van nieuw leven, nieuwe GZ.

Hoe dat gaat gebeuren? De tijd gaat het ons leren/ontdekken.

Door steeds nieuwe inzichten, komen de grootste veranderingen!

Veldverkenning 1,

Heeft voor mij heel veel indruk achtergelaten.

De Reikibehandelaar die het niet meer weet en iemand anders in het veld wil uitnodigen.

Kenmerkend om ons zelf weg te cijferen, twijfelen, laten overdonderen.

Ik/wij moeten veel steviger in het veld gaan staan. Veel duidelijker uitspreken waar we echt voor staan en welke waardevolle Reiki energie we in handen hebben.

Iedereen die bij deze dag aanwezig was, maar zeker ook de mensen die in de energie aanwezig waren, heel hartelijk bedankt voor al deze waardevolle inzichten.

Met elkaar zijn we om de GZ op een liefdevolle manier te helpen om een nieuwe weg in te slaan met elkaar.

Heel graag wil ik een steentje bij blijven dragen.

## Deelnemer

Ik vond het een fijne dag, leuk om iedereen weer te zien. Erg mooi om in elke opstelling een transformatie te zien.

Goed om me te realiseren dat de huidige gezondheidszorg vernieuwing nodig heeft.

Mooi om te zien dat de Reiki beoefenaar die zijn of haar diensten aanbiedt, dat niet te enthousiast moet doen.

Ook goed om me nog meer te realiseren dat als ik tijd besteed aan Reiki, ik die tijd niet ergens anders aan kan besteden, als een soort natuurlijke consequentie.

Vaak stond ik opgesteld en maakte ik het ook mee. Heel apart hoe anders je je voelt als je bent opgesteld. Het voelt ook fijn dat ik dienstbaar kan zijn voor het geheel. Het was ook erg mooi dat op het eind de hele groep om onze opstelling heen kwam te staan. Het voelde zo veilig en vertrouwd.

De vraag die bij mij naar boven komt is: en hoe gaan we nu verder? Wat is de bedoeling dat we nu doen of zijn? Wat wordt er van ons gevraagd? Dat is misschien wat we nu mogen onderzoeken.

Ik wil zo graag dienstbaar zijn als Reiki behandelaar en master, maar ik ben me bewust dat teveel aandringen geen goed idee is. Maar stilzitten en een beetje niksen of hobbyen is het ook niet.

Ik geef soms Reiki behandelingen op vrijwillige basis, met als idee in mijn achterhoofd als mensen meer willen dan komen ze wel. Mensen moeten eerst kunnen kennismaken met Reiki, voordat ze een keuze kunnen maken. Wel wil ik op een gegeven moment een beloning voor mijn investering van tijd, dus biedt ik mijn vrijwillige diensten niet te vaak aan.

## Deelnemer

Wat heb ik waargenomen?

### **Opstelling 1**

Ik dacht dat ik wat te brengen had, maar ik heb wat te halen.

Zichtbaar zijn

TE is niet de bedoeling bv: teveel je best doen

Ervaren wat is

Reiki stroomt altijd

Transformatie krijgt een kans als we stoppen met het willen hebben van impact.

We willen de gevolgen te graag zien

### **Mini opstelling**

Potentieel is kracht, blijheid, sterk en vertrouwen, leunen en steunen, stijgt boven alles uit

Uitnodigend

Als ik geloof in mijn potentieel dan verdwijnt consequenties en gevolgen als sneeuw voor de zon. Dan is er geen blok aan mijn been maar omarm ik wat er is.

Reiki is liefde

Liefde is energie

en alles is 1

en klopt ook.

Kijk aan wat er is en omarm het

### **Welke vragen roept deze dag in je op?**

Hoe maken we de reiki behandelaar krachtiger?

Waar is de universele energie?

Waar is er nog verbinding?

Wat is de rol van de overheid & geld in het veld?

Waar is de focus op lijden in plaats van op leven?

Samen 1 nooit alleen

Met elkaar, voor elkaar en door elkaar.

Los niet op, laat het zijn.

Beoordeel of veroordeel niet, lijden mag er zijn.

Dood, leven, verdriet en vreugde

DELICAAT

Dit is zo ongeveer wat er in mijn notitieboek stond met betrekking tot het potentieel van Reiki in de gezondheidszorg 18 april 2019

Vooral in de middag was ik verbaasd of de rol van Reiki in het systeem. Leven moest Reiki uitnodigen om aanwezig te zijn. Reiki trok naar het lijden. Een paar dagen later vroeg iemand aan mij: Is reiki ook voor gezonde mensen?

Verrassend dat waar ik tegenaan loop in mijn eigen leven; vertrouwen op eigen kunnen, zo duidelijk zichtbaar werd in het veld.

De kracht van het veld en de aanwezigheid van Reiki was zo voelbaar in de dag.

Je overgeven en je laten leiden. Vertrouwen dat er gebeurt wat moet gebeuren.

Er zijn nog veel blinde vlekken als het gaat over het potentieel van Reiki. Alles is er al en is zichtbaar, we hoeven het alleen maar in te brengen. Wellicht is dat ook wat ik meer ben gaan doen: mezelf inbrengen.

## Deelnemer

Bijzonder, ik moest er bij zijn en op weg naar de workshop, kwam duidelijk het woord 'Basis' in mijn gedachten. Hoezo.... 'basis'?

Eigenlijk had ik geen idee wat ik kon verwachten. Ik had het hele verslag van de vorige keer gelezen. Begreep er eerst niets van, doch gaande weg de reacties van de deelnemers die keer, werd het iets duidelijk. Maar toch.....wat gaat er gebeuren en waarom ben ik erbij? Wat doet het met mij? Wat kan ik betekenen in de groep en het proces?

Direct voel ik een iets andere energie dan meestal bij centrum 'Zijn'.

Het 1<sup>e</sup> verhaal, de uitleg, ik vind het moeilijk te begrijpen. Ga dan ook in de modes van: laat alles voor wat het is en laat je meevoeren in de energie, dan

komt het begrip vanzelf.... Dat lukt. ☺

Er komt een gevoel, wat ik niet in woorden kan vertellen, maar waarin ik kon begrijpen wat er gebeurde en waar het over ging. Dankbaar voor nu.

### 1<sup>e</sup> Opstelling > Persoonlijke opstelling van deelnemer.

Mijn ervaring:

Herkenning in het item "Ik wil me zo graag gezien voelen en Reiki uitdragen".

Toch is er al lang ook veel duidelijkheid en acceptatie in het feit, dat je de ander nooit iets kan opleggen. Als men niet wil horen of voelen, dan houdt het gewoon op.

Dan besef ik, dat ik lang niet altijd meer Reiki hardop uitdraag, zoals ik eerder wel heel makkelijk en veel deed. En toch stroomt mijn hart ervan over en leef ik het, het is mijn basis .... Goed, mij dit bewust te zijn.

### Mini-opstelling

Ook hier kwam weer twijfel.... Weet niet waar het over gaat, hoe moet dat nu zonder begeleider, ...het is goed, natuurlijk is het goed, laat de energie zijn werk doen en er komt duidelijkheid. En zo gebeurde het, vertrouwen!

Mijn opstelling:

-het potentieel vertelt mij: ik mag vertrouwen.

(Mijn rechterbeen en –enkel zijn wankel, linkerbeen staat met een dikke wortel in de grond).

-de consequenties zegt: Basis!

(Mijn rechter enkel is weer sterker).

-de gevolgen vertelt: complete rust daalde van boven naar beneden in.

(Ik voel: Basis! Ieder op zijn/haar eigen tijd! Ik voor mezelf.)

### Veldverkenning 1 Zicht op het huidige systeem van de Gezondheidszorg.

Bijzonder om zo duidelijk te zien, hoe geblokkeerd de situatie momenteel is voor de huidige Gezondheidszorg én de Reikibehandelaars. Hierbij ook aan mijzelf denkend! Ook opvallend dat er eerst geen representant voor 'Patiënt' naar voren kwam.

Het Huidige Systeem van de Gezondheidszorg viel om, kon niet meer blijven staan. (Door mij heen ging: ja, dat weet ik toch.)

Het Potentieel wist het ook niet meer (Mijn gevoel: machteloos, radeloos, ongerust.)

De Reikibehandelaar wilde haar plaats inruilen voor 'iemand die meer voelt'.

(Grote schrik bij mij, verdorie, ga staan voor je ... ja, voor Reiki!)

Het geheel zat vast.

De Patiënt kwam er nog bij; de Reikibehandelaar ging alsnog bij het potentieel staan om meer te voelen. (?)

De Patiënt wilde de Reikibehandelaar ... en de Samenleving stond ondertussen ook los van het Systeem....

(ik: wat een zoi, verdrietig ook, en 'hoe kan dit allemaal zo gekomen zijn' én 'hoe lossen we dit op?'  
Dramatisch, groot gevoel van ontevredenheid, ongrijpbaarheid.)

### Veldverkenning 2 Het potentieel van Reiki.

Vraag: Wat is eigenlijk 'het potentieel'? Lastig woord, laat het eens op je inwerken de komende weken!

Bij deze opstelling valt vooral op, dat we het nu hebben over de Reiki-beoefenaar. Dus ieder, die Reiki heeft geleerd en op zijn minst alleen zelf gebruikt.

Het werd een heel bijzondere opstelling. Intens, verbazend en verrassend, met een bijzondere speling van het Huidige Systeem van de Gezondheidszorg, het Nieuwe Systeem van de Gezondheidszorg, De Samenleving, de Reiki-beoefenaar. Later kwamen daar Leven, Lijden en Dood bij.

Lijden, ging direct achter het Huidige Systeem van de Gezondheidszorg staan/zitten/bijna vast liggen. 'Zo, die is van mij', zei het Huidige Systeem van de Gezondheidszorg en stond ook al weer vast!

(oeps, dat is duidelijk...)

Het nieuwe Systeem van de Gezondheidszorg bleef eerst flink uit de buurt, kwam later toch dichterbij. Leven, wat alleen maar blij was en wilde leven, als contactpunt tussen het Huidige en het Nieuwe Systeem van de Gezondheidszorg.

(conclusie: huidige Gezondheidszorg = huidige Ziekenzorg!)

Er was aardig wat verschuiving, toen even niet zoveel.....en ineens loste alles zich op.

(Mijn gevoel/gedachten: Wat te zeggen van deze laatste opstelling.... Intens... Verhelderend... Bevestigend... Verwonderlijk... Emotioneel... intens 'het komt goed' gevoel... tranen... diep onderbuikgevoel... Hart open...)

Nieuw – Oud – ieder – alles zal zich samenvoegen door alle goede dingen/kwaliteiten er te kunnen samenvoegen en op te pakken om door te gaan... de rest kan los gelaten worden, is overbodig. Potentieel is er! De Basis is er.)

Diep onder de indruk van het geheel. Heb echt tijd nodig gehad om dit te verwerken.

Wat duidelijk is, ... er is nog tijd nodig voor herstel van het systeem Gezondheidszorg, samen met zogenoemde Alternatieve zorg, welke eigenlijk al veel ouder is en ervaringen in zich heeft. Dus niet echt 'alternatief' meer is.

Nog duidelijker is, dat ik weer het gevoel heb, Reiki weer gewoon kan leven, meer én als mijn ding in dit leven. Niet alleen te leven voor mezelf, maar ook naar buiten toe, meer mag laten zien. Gewoon, omdat het zo fijn is, goed is, positief is, ... mij zoveel brengt in: zekerheid, terwijl alles onzeker is. In vertrouwen, in een vreemd soort 'weten'.

De Bron waaruit ik put, is groots. De Bron in mij is krachtig. Mijn Basis is mijn kracht, die ik mag delen daar waar nodig is, of gewoon mag Zijn.

Ik ben dankbaar.

Ik kijk uit naar de volgende keer.



## Deelnemer

### **Wat heb je waargenomen**

Het belang van tijd en timing, zowel in de opstelling als in het werkveld.

### **Waar heeft het je geraakt**

Dat ik als het nieuwe systeem van de gezondheidszorg in het veld mocht staan.

Nadien was ik me volledig bewust wat ik in mijn eigen leven al met de gezondheidszorg bezig ben geweest.

Ik heb op diverse plaatsen in het zorgveld werkzaamheden gedaan. Zowel bij zorgverzekeraars, beroepsverenigingen waar de zorgverzekeraars onder mijn bevoegdheid vielen, complementair onder de aandacht brengen bij zorgverzekeraars.

Verder vroegen de reflexpunten van mijn voet die in verbinding staan met een wond op mijn linker schouder veel aandacht.

Toen ik het reflexpunt op de voet vasthield (reiki gaf) kwam er een verschuiving in gal/lever.

Ook tijdens de opstelling was de wond sterk aanwezig.

### **Heeft het iets in je veranderd**

Nee niet zozeer veranderd. Wel is er meer overzicht.

### ***Welke vragen roept deze dag in je op:***

Hoe we de verschillende aanvliegroutes kunnen laten stromen om samen op de bestemming (het ontdekken van je ware zelf) aan te komen.

- Reiki geven of reiki zelf leren
- De zieke behandelen of familie reiki leren zodat zij de zieke kunnen behandelen
- De patiënt behandelen of het verplegend personeel reiki leren
- Hands-on reiki (fysiek) en reiki leefregels (mentaal)
- Vertellen over reiki, wat mag je wel verwachten wat niet.

### **Wat zouden we met elkaar verder kunnen onderzoeken:**

In welke vorm kunnen we voorlichting geven aan “zorgland” over de verschillende aanvliegroutes.

## Deelnemer

Wat mij het meeste is bijgebleven is de opstelling van het systeem. Hoe indrukwekkend was dat, in de 1<sup>e</sup> instantie had je gevoel, weg met het oude systeem, tijd voor vernieuwing. Het nieuwe systeem staat al klaar, kom maar.

Maar naar mate de opstelling begon het te verschuiven, het oude systeem is helemaal niet zo slecht als wij denken. Het was zo mooi om deze ontwikkeling te zien groeien en dat je zag dat het oude systeem bereidwillig is en ook open staat voor het nieuwe om tot samenwerking te komen, te leren van elkaar. Het nieuwe systeem kan ook niet zonder het oude systeem, het heeft elkaar nodig.

Het was zo ontroerend om deze ontwikkeling te zien.

## Deelnemer

Na de Reiki uitwisseling zijn jullie gestart met een uitleg over overlevingsmechanismen. Dit raakte mij meteen, ik voelde meteen de diepgang ervan. Het potentieel dat door mij heen stroomt wil en vraagt iets van mij om te bewerkstelligen. Ja, zo voelt dat en ik weet het. Soms zegt een stemmetje: 'maar wat als ik het niet zie of benut '... één van de blokkades om het potentieel te remmen.

Wat mij opviel in de individuele casus was dat de Reikibehandelaar (te veel) vanuit zichzelf wilde, waardoor de ander verder weg ging staan. De ander werd niet gezien, de ander heeft ook een historie en een verhaal. Er ontstond verbinding toen het Reiki potentieel ingebracht werd.

De volgende uitspraak neem ik mee:

Transformatie krijgt een kans als we stoppen met het willen hebben van impact.

De mini opstelling Potentieel gaf mij heel veel terug over hoe ik nu met het potentieel omga en kan gaan. Ik voelde tegelijk rust en verwarring toen ik tegenover Potentieel stond. Vervolgens richtte ik mij op Consequenties (v.h. stromen van potentieel) en Potentieel was gelijk uit beeld, maar ik kon wel voelen dat ik Potentieel nodig had. Ik werd blij op het moment dat Potentieel en Consequenties elkaar aankeken. Bij Consequenties voelde ik ook al de aanwezigheid van Personen (die gevolgen ondervinden). Ik voelde mij schuldig, wat meer tot rust kwam toen ik eenmaal de Personen aankeek. Ik kon steeds meer inzien dat wanneer ik Potentieel toelaat er voor iedereen KANSEN zijn. Dat besef deed en doet mij goed, neemt het schuldgevoel bij mij weg, en geeft iedereen zijn/haar eigen verantwoordelijkheid terug.

De eerste veldverkenning: "Zicht op het huidige systeem van gezondheidszorg" vond ik een verwarrende opstelling.

De Reikibehandelaar wilde het systeem van gezondheidszorg Reiki geven, echter het reageerde er niet op, was al vreselijk uitgeput. Patiënt wilde eerst niet op komen dagen. Samenleving en Reikibehandelaar benaderden elkaar niet. Potentieel van Reiki ging zien wat er gebeurt, en zei: 'alles wat gebeurt, is het potentieel van Reiki'.

Ik zag weinig onderlinge verbindingen. Het ging over overleven van individuen en systemen, zonder het benutten van het aanwezige Potentieel.

De tweede veldverkenning: "Het potentieel van Reiki" liet mij veel zien. Het huidige en het nieuwe systeem gezondheidszorg hadden al snel een verbinding, in het begin wat ver van elkaar verwijderd, maar toen het nieuwe systeem dichterbij kwam, ontstond er verbinding en voelde het huidige systeem geen bedreiging.

Het huidige systeem kon niet van haar plaats komen, gedurende de hele opstelling niet en het stond ook niet recht. Het voelde als dat het huidige systeem inwendig/intern nog het één en ander op orde moest krijgen.

Leven stond op gegeven moment tussen huidige en nieuwe systeem, waardoor huidige het nieuwe systeem niet kon zien, dit werd als irritant ervaren. Een klein stapje achteruit van Leven, was voldoende.

Het huidige systeem ziet Lijden als iets wat bij dit systeem hoort, maar heeft er weinig verbinding mee en geeft er weinig aandacht aan. Het zegt ook dat Lijden eigen verantwoording draagt om hulp in te schakelen bij het huidige systeem. Met Dood is er geen verbinding, ook bijna niet zichtbaar. Leven is wel zichtbaar, maar ook weinig tot geen verbinding vanuit het huidige systeem.

Reikibeoefenaar reikt ook uit naar Lijden om deze te helpen, maar dat wil Lijden niet.

De aanwezigheid van nieuw systeem gezondheidszorg zorgt voor verbinding en vergroot balans tussen opgestelde elementen uit stap 1 en 2.

Wanneer het Potentieel van Reiki opgesteld wordt, voelt het huidige systeem zich bedreigd. De

elementen trekken meer naar het Potentieel toe, behalve het huidige systeem, omdat deze zich niet kan verplaatsen.

Wat mij opviel was dat, naarmate de veldverkenning vorderde, het huidige systeem steeds vaker het 'oude' systeem genoemd werd. Dit en het feit dat de elementen naar het potentieel trokken, zorgde ervoor dat het huidige systeem zich verdrietig en alleen voelde en niet meer gezien.

Dit werd uitgesproken, waarna er gezegd werd (door Potentieel?) dat het nodig is dat allen samenwerken.

Uiteindelijk stonden alle opgestelde elementen in een kring met de armen om elkaar heen!

Opgekomen vragen:

Wat is de plek en het potentieel van de Reiki beoefenaar en de Reiki behandelaar t.o.v. het systeem gezondheidszorg?

Welke behoefte/verwachtingen is/zijn er bij Samenleving - Lijden – Leven – Dood m.b.t. systeem gezondheidszorg?

## Deelnemer

Bij de uitleg vooraf vond ik de vraag wat wil het leven van mij een mooi vraag die veel door mijn hoofd speelt. Ik begon de dag vol verwarring over hoe verder , ga ik mijn droom leven of kies ik de veilige weg . De vraag wat wil het leven van mij kan mij daar denk ik bij helpen .

De punten die verder werden uitgelegd allemaal heel herkenbaar om een systeem in stand te houden en om zelf te overleven

Opstelling 1:

De persoonlijke vraag was voor mij heel erg herkenbaar en hierna rijst ook bij mij de vraag in hoeverre laat ik mij helemaal zien tijdens mijn werk en privé.

Mini opstelling potentieel:

Als ik denk aan mijn potentieel vind ik dat eng en begin te wiebelen . Maar toen de consequenties erbij kwam voelde ik alleen maar liefde en blijdschap en ook toen de personen erbij kwamen zag ik ook alleen maar blije mensen .

Dus waarom dan die angst.

Veldverkenning 1:

bracht alleen maar verwarring bij mij , voelde alleen maar chaos en dacht wat doe ik hier, ben ik hier omdat ik bij de groep wil horen of ben ik hier voor het grote geheel .

Ga ik naar huis of blijf ik .

Een opmerking van een andere deelnemer, volg je gevoel, gaf mij de ruimte om te kunnen blijven en te voelen wat gebeurt er.

Veldverkenning 2:

Bracht gelukkig helderheid en het gevoel dat ik verder kan en reiki en mijn huidige werk in de zorg samen verder kunnen en ik mij kan laten zien zoals ik ben.

Nu een kleine maand later loop ik nog steeds aan tegen alle regels en dichtgetimmerde zorg rond het zieke kind en wordt ik nog veel heen en weer geslingerd tussen gedachten en gevoel.

## Deelnemer

Wat ik de workshop heb gezien heeft me lang bezig gehouden. En ik doe mijn best er woorden aan te geven.

Allereerst wil mijn waardering uitspreken over jullie manier van werken. De zorgvuldigheid en duidelijkheid van uitleg, waaruit een gedegen voorbereiding blijkt. En ook het durven loslaten van wat gepland stond, maar "gewoon" op de energie meegaan. Ik buig voor jullie vakkundigheid 😊

De uitleg van Karin over 'Het systemisch kijken naar wat potentieel betekent' vond ik zeer verhelderd en laat zien waarom ik zoveel mensen zie "stranden in het leven". In alle opstellingen werd ik geraakt door de onmacht van de Reikibeoefenaar/Reikibehandelaar om in de levenskracht te gaan staan. Want dat is potentieel uiteindelijk, toch? Gewoon de levenskracht laten stromen. Wat het in me veranderd heeft is het bewust worden van (en dat is al in Arizona dit jaar begonnen) dat we werkelijk geen idee hebben van het potentieel van Reiki. In de afgelopen 11 jaar heb ik overal in de wereld in diverse opstellingen gestaan als Reiki de energie. Elke keer weer werd ik verrast door die onmetelijke kracht waar Hawayo Takata over sprak, een kracht die er gewoon is maar die ik blijkbaar ook weer vergat na een poosje. Iemand heeft me ooit de vertaling van het Japanse karakter Rei geleerd en het kwam neer op het volgende: **De geest, sterk genoeg om bergen en rivieren te verplaatsen**. Ik zie het zo; omdat we een vrije wil hebben mogen we die energie in ons toelaten, we moeten niet en het komt ook niet vanzelf, hooguit in een onbewust gekozen situatie 😊

In de eerste opstelling stond ik als potentieel van Reiki, en er was direct contact met de persoon die de Reikibehandelaar niet kon zien. De Reikibehandelaar vond dat niet fijn en leek mij, het potentieel van Reiki, niet te begrijpen. Ik zei iets van "je maakt contact met me, maar gaat niet door me". Het potentieel van Reiki voelde als evolutionaire kracht en ik ervaarde alleen maar liefde. Later bedacht ik dat ik dit Phyllis altijd zag doen "ze deed gewoon wat het leven van haar vroeg".

In m'n eigen mini-opstelling werd duidelijk hoe blij ik werd van mijn potentieel, bij de consequenties voelde ik een diep JA, en ook een licht verdriet. En dat klopt. De keuzes die ik heb gemaakt door zoveel mogelijk mijn potentieel te leven, maakt dat ik offers heb gebracht in mijn leven die soms pijnlijk zijn. Maar die me steeds weer m'n natuurlijke kracht laten ervaren. En ondertussen weet ik als ik die keuze niet of anders maak, ik ziek wordt. Ook het kijken naar de anderen in deze mini-opstelling was zeer leerzaam. Ik ga zo'n opstelling zeker gebruiken.

In de veld verkenningen was ik vooral gefocust op de Reikibehandelaar/beoefenaar. Fascinerend om HET NIET IN BEWEGING KUNNEN KOMEN te zien. Wat is dit??? Welke last ligt op de schouders van de Reikibehandelaar waardoor het lijkt alsof er lood in de schoenen zit? Gemis aan opleiding? Onvoldoende vertrouwen in het effect van Reiki? Geen verantwoordelijkheid durven nemen? Is de opdracht die we krijgen in onze 1<sup>e</sup> graads klas 'doe je dagelijkse ZELF behandeling', zo krachtig in ons dat we niet kunnen uitreiken naar anderen? Durven we niet in het veld Gezondheidszorg werken? Angst voor oordelen van anderen die het in de "zweverig" hoek zetten?

Jullie zien- deze dag roept vele vragen in me op en JA, dat is wat ik zou willen onderzoeken! Wat is dat potentieel van Reiki dan? En waarom komt de Reikibehandelaar niet in beweging?

## Deelnemer

Bij de eerste opstellingen dag (15 november 2018) zag ik dat het oude systeem gesteund moest worden.

Bij de tweede dag moest het oude systeem nog steeds gesteund worden. Alleen dat gebeurde niet meer. Tegen het einde van de dag bij de laatste opstelling werd mij duidelijk dat het nieuwe systeem eigenlijk het aller oudste systeem is (het systeem van kruiden en Chinese geneeskunde enz.). Als het oude systeem gaat inzien dat de mensheid op een andere manier geholpen wil worden. Dan pas kan het samenwerken met het nieuwe systeem. Dit was mijn beeld over de twee dagen genomen. Kort, krachtig en niet veel.

## Deelnemer

Ik heb voor het eerst een sessie op deze manier (opstellingen) meegemaakt. Was enigszins verrast maar heb me er aan over kunnen geven.

Bij de kleine opstelling heb ik voor mezelf genoteerd:

Je neemt je potentie altijd met je mee.

Je hebt het in je.

Geef nooit op

Je kunt niet de hele wereld redden.

Begin bij jezelf.

Als de gevolgen een blok aan je been worden, kun je je been afzetten.

Je kunt ook proberen het blok te verwijderen.

Het veld/ de potentie van Reiki is zo onvoorstelbaar groot.

De grotere opstelling met Reiki, de patiënt, de zorgverzekeraar en nog een paar participanten.

Zo uit mijn blote hoofd:

Ik vond de potentie van Reiki erg zwak en marginaal aanwezig.

Veel aandacht gaat naar de patiënt terwijl de patiënten getalsmatig in de minderheid zijn als je naar het grote geheel kijkt.

Wat ik nl. miste als participant was het Welzijn. Voor mij is Reiki niet alleen om weer gezond te worden maar vooral zeer geschikt om gezond te blijven.

De Potentie van Reiki zou zich meer kunnen verbinden met het welszijn/welbevinden van de mensen.

Blijkbaar was de zorgverzekeraar niet vatbaar voor de resultaten die men met behulp van Reiki zou kunnen bereiken. Zij rekenen liever in kosten en besparingen. Geld.

Het potentieel van Reiki in de gezondheidszorg is enorm, mits het op de juiste manier kan worden ingebed in de reguliere gezondheidszorg.

Zelfde geldt (dt?) voor het welzijn. In mijn werkzame leven heb ik altijd geroepen dat een kwartje investeren in welzijn een euro bespaart in de gezondheidszorg.

Een andere gesprekspartner zou het onderwijs kunnen zijn. Hoe kunnen we Reiki aanreiken aan kinderen.

Dat Reiki een handREIKing is om je gezondheid meer in eigen hand te nemen.

## Deelnemer

1. De miniopstelling. Ik bemerk dat ik het potentieel van Reiki meer ga leven, als ik duidelijke keuzes maak. Nu breng ik verwarring in mijn omgeving. Maak ik die keuzes, dan creëer ik beweging vanuit geaard zijn.

Deze kwam binnen en ik ben echt keuzes aan het maken. Een enorm proces, maar nodig.

Tijdens de opstellingen bemerkte ik dat ik moeizaam contact kan maken met de hele opstelling, het oude systeem van de gezondheidszorg en het nieuwe systeem. Ik wil het liefste gewoon lekker Reiki blijven geven en ontvangen zoals het nu is. Sta ik wel voldoende open voor het potentieel van Reiki leven? Dit brengt ongemak en verandering.

Gezondheidszorg betekent iets zwaars, wil ik dat wel? Ben ik er klaar voor om me hiermee meer te verbinden?

Ja, dit is wel wat ik wil. Ik wil me wel verbinden met de gezondheidszorg en ben bereid nieuwe keuzes te maken.

Ik heb de folder van de Reikibehandelaarsgroep naar 25 huisartsen opgestuurd. Nog geen beweging bij de gezondheidszorg, maar wel in mezelf. Ruimte maken, me openstellen, mijn andere werk gaan afbakenen, hier heel helder over zijn. Ook anders nadenken over wat ik te bieden heb. Uit de schaduw en de onzekerheid komen en openstellen, er weer in geloven.

Kortom: het begint met het bewustzijn dat ik me veel meer moet openstellen, ruimte maken, duidelijker keuzes maken.

Wat kan verder onderzocht worden?

Vind ik moeilijk om aan te geven. Wellicht hetzelfde thema nog eens over een half jaar? Eens kijken wat er al verschoven is?

Ik zit vast is een lastig proces, probeer hieruit te komen, soms lukt het eventjes, dan besef ik weer dat er nog oceanen zijn over te steken. Onmacht, richting willen geven, is het wel de juiste richting?, ben ik de rivier aan het duwen, allemaal vragen. Hoe doe ik dat dan: ruimte maken, open stellen voor het potentieel, het hebben van een oeververtrouwen daarin?

## Deelnemer

Ik kijk terug op een rijke, voedende dag met veel stof tot nadenken.

Tijdens de behandelingen had ik veel beelden die te maken hadden met potentieel:

- Ik wil al tijden een intervisiegroep voor Reikibehandelaars opzetten in het oosten van het land. Het wordt tijd om dit idee te gaan manifesteren.
- Ik zag mezelf als een draadje in het kleurige weefstuk van alle Reikibehandelaars
- Ik zag en voelde de mogelijkheden voor de gezondheidszorg wanneer iedereen die daarin werkzaam is vanuit een 'gevulde kop' zou gaan werken.

Bij de opstelling van X was ik geraakt door de universaliteit van haar vraag. Er kwam pas verbinding met de ander toen zij haar pijn ging voelen/liet zien.

In de mini-opstelling had ik een prachtig inzicht: Ik ervoer dat ik het potentieel zo groot vond, dat ik afstand ging nemen om het geheel te proberen te overzien, maar dit ging ten koste van mijn verbinding ermee. Toen de consequenties in de opstelling kwamen, ging mijn volledige focus

daarheen en was ik de verbinding met het potentieel helemaal kwijt. De personen die deze consequenties zouden raken, maakten daar weinig verschil in.

Wat is mij bijgebleven uit veldverkenning 1?

- Niemand wil patiënt zijn
- De patiënt is een blok aan het been voor de gezondheidszorg, maar de gezondheidszorg had helemaal geen benen/basis
- De Reikibehandelaar heft nauwelijks contact met de samenleving en is bang niet genoeg te kunnen voelen.
- De Reikibehandelaar wil zich gewoon met de patiënt bezighouden.
- Het potentieel van Reiki heeft in eerste instantie nergens contact mee.
- De gezondheidszorg voelt zich sterk, maar heeft geen basis en stort in.
- De patiënt zoekt vervolgens de Reikibehandelaar op, legt haar hand op zijn hoofd en vindt dit heel ontspannend.

Ik vond deze veldverkenning heel verwarrend en confronterend om te zien. Het voelde bijna ontluisterend hoe onzeker de Reikibehandelaar was en hoe weinig verbinding deze had met de samenleving. Tegelijk vind ik dit ook heel herkenbaar...

Wat is mij bijgebleven uit veldverkenning 2?

- In deze veldverkenning heb ik zelf opgesteld gestaan als lijdend. Dit maakte dat ik het veld zelf moeilijker kon overzien.
- Ik voelde me als lijdend heel slap en zwaar, voelde me niet gezien, ik had geen plek. Het leek alsof iedereen in de opstelling me wilde oplossen/fixen, maar ik wilde helemaal niet opgelost worden! Ik wilde er gewoon mogen zijn.
- Het potentieel van Reiki voelde een sterke verbinding met de Reikibeoefenaar

Deze veldverkenning eindigde in verzoening. Dit voelde heel groot en relevant. Tegelijk heb ik ook het gevoel dat wij als Reikibeoefenaars/behandelaars nog veel werk te verzetten hebben op het gebied van zichtbaarheid en verbinding met anderen.

Ik zou het heel waardevol vinden om in een vervolg nog dieper in te gaan op hoe we als Reikibeoefenaars/behandelaars ons potentieel en het potentieel van Reiki nog meer kunnen gaan leven.

Verder ben ik momenteel erg bezig met wat het inhoudt om professional te zijn en hoe (we als) zorgprofessionals tegelijk ook menselijk kunnen blijven. Dit samen met dat beeld van allemaal werken vanuit overvloed i.p.v. tekort heeft iets in mij geraakt en heeft voor mij een enorm potentieel.

## Deelnemer / begeleider

Als begeleider ben ik ook deelnemer geweest aan deze dag. Door de voorbereiding met Karin al in een verbindend veld gekomen, waarbij het thema zich ontvouwde. Waar we met open mind en open hart vorm hebben gegeven aan de opzet van de dag. En met het verzorgen van de bedding de dag in zijn gegaan, wetende dat het gezamenlijke veld ons de weg zal wijzen naar wat vandaag, in deze groep, gezien mag worden in het thema: het Potentieel van Reiki in de gezondheidszorg.

Bij de Reikiuitwisseling was het thema van de dag voor mij voelbaar in het ontmoeten van Reikigenoten die ik niet eerder ontmoet had. Openen voor elkaar, openen voor voelen van

levensenergie, verstillend, geven en ontvangen, doorgeven, versterking van levensenergie-frequentie in de uitwisseling.

De uitleg van Karin over potentieel werkte verhelderend. Levensenergie die zich door ons wil uitdrukken. Wat een evolutionaire kracht is. Waar ook belemmeringen in het vrijelijk stromen op zitten, door individuele levenslessen ter ontwikkeling, door systemen die we in stand willen houden ter overleving. En waar werk aan de winkel is als de levensenergie nog niet vrijelijk stroomt, waar we elkaar dienstbaar kunnen zijn om onze potentie ten volle te gaan leven, binnen onze eigen mogelijkheden en ook binnen onze eigen begrenzing.

De miniopstelling heeft mij laten zien dat, als ik volledig mijn potentieel leef, ik onbevreesd mijn weg ga, ik in mijn eigenheid en kracht sta. Dat ik ook nog de discrepantie neig in stand te houden op sommige momenten tussen verstand en gevoel. En dat als ik de verbinding van verstand en gevoel versterk ik mijn potentieel leef, vrij en verbonden en in de actie. Ook in de verstillende, luisterende actie. En dat ik mensen uitnodig om mee te gaan op deze stroom, vrijblijvend welkom heet, met mijzelf als levend voorbeeld en openlatend of iemand mee kan of wil stromen. Dan leef ik voelbaar mijn potentieel. Nu ik deze oefening heb gedaan heeft het mijn bewustzijn versterkt over hoe en wat ik doe daarin, ik ben dankbaar hiervoor.

De veldverkenningen heb ik zelf begeleid en daarin voorzien in een bedding voor wat het veld wil laten zien.

Als Reikideelnemer, in de reflectie na deze dag, kan ik zeggen dat ik schrok van het inzicht van de nog relatief statische positie van Reikibehandelaar en Reikibeoefenaar in het veld van het Potentieel van Reiki in de Gezondheidszorg.

Mijn vraag daarin is: hoe nodigen we elkaar uit om ons (nog) meer te verbinden met ons potentieel, de levensenergie die zich wil uitdrukken door ons. Het potentieel dat we met onze Reikibeoefening in handen hebben, voor onszelf, voor elkaar en de samenleving als geheel. Voor verdere ontwikkeling van ons mens-zijn, voor heling en bewustwording. Hebben we daarin wat van elkaar nodig? Durven we te vragen? Durven we voor elkaar zichtbaar te zijn in onze ontwikkelvragen, zowel persoonlijk als universeel?

Zowel mijn eigen positiviteit alsook het eindbeeld van de Veldverkenning 2 geeft mij verbinding met Vertrouwen, dat we in het open en oprecht bouwen, in durven ontwikkelen, het potentieel van Reiki steeds meer kunnen laten stromen in het veld van gezondheidszorg. Voedend en vrij-gevig, met bewustzijn.

## Observator/resource

### **Persoonlijke opstelling deelnemer:**

Deze opstelling was direct al heel mooi om te zien. Voor mij was het direct duidelijk dat het hier niet alleen om een persoonlijke opstelling ging maar iets aanraakte wat in het algemeen speelt bij reikibehandelaars.

Er werd duidelijk hoe graag we als behandelaar zichtbaar willen zijn bij de ander. In dit geval stond die ander waarschijnlijk voor reguliere gezondheidszorg en de patiënten die daar deel van zijn. We willen zo graag. Maar op het moment dat we in het veld werkelijk geconfronteerd worden met dat waardoor we gezien willen worden dan voelt dat ook oncomfortabel (rillerig, koud, kippenveld) en willen we eigenlijk niet meer gezien worden.



Wanneer potentieel in het veld komt neemt die een plaats in tussen beide en benoemt naar de deelnemer: "als ik naar jou kijk zie ik iemand die blijdschap vraagt." Geeft dit aan dat wanneer we potentieel werkelijk door ons heen mag bewegen dat een gevoel van blijdschap geeft? Ons werk met plezier doen en dat uitdragen? Dat dit is wat we mogen doen in plaats van in strijd gaan om ons een plek te verwerven en gezien te willen worden? Verderop in de opstelling worden er twee mensen uitgenodigd om achter de deelnemer te gaan staan. Deelnemer voelt ook oud verdriet. Wat hebben we nog in onszelf te helen hierin? Dat steun van anderen hierin nodig is komt naar voren. Wie zijn die anderen? Mogelijk in deze persoonlijke opstelling familieleden maar voor ons als reikibehandelaar? Mensen uit onze eigen reikifamilie? Durven we steun te vragen aan elkaar en zijn we bereid elkaar werkelijk te steunen? Deelnemer benoemt ook dat ze soms het potentieel niet kan voelen en bang is om het kwijt te raken. Ze benoemt dat ze zichzelf soms afsluit. Op welke momenten sluiten wij onszelf af voor het potentieel van reiki? We kunnen daarbij kijken naar de overlevingsmechanismen. Maar ook hoe kunnen we elkaar steunen om potentieel te laten stromen? Het door ons heen te laten bewegen. Dan kan het de hulpbron zijn in alles wat we doen en kunnen we "de ander" werkelijk bereiken.

### **De eerste veldverkenning:**

Het was opvallend dat er in eerste instantie niemand wou gaan staan voor de patiënt. Toen die wat later wel in de opstelling kwam ging die op de grond zitten aan het been van het huidige systeem. Een positie die die later ook koos bij de reikibehandelaar toen die in het veld kwam. Die ook nog een hand op het hoofd legde van de patiënt. Het kwam voor mij erg kleinerend over en de rol van de patiënt beide keren erg afhankelijk.

Wat zegt dit over ons begrip over een patiënt en de rol die wij de patiënt geven en die de patiënt neemt? Is dit mogelijk inherent aan het woord patiënt? Zou cliënt iets anders laten zien? Of heeft dit überhaupt te maken met hoe we denken over ziekte en gezondheid en ons oordeel daarover? Kan de relatie tussen patiënt/cliënt en de professional in de zorg meer gelijkwaardig zijn en kunnen wij als reikibeoefenaars daaraan bij dragen?

De reikibehandelaar wil gewoon met de patiënt bezig zijn en eigenlijk niets te doen hebben met het huidige systeem. Wil zich daar niet mee bezig houden. Wat zegt dit?

Wanneer potentieel in het veld komt begint de patiënt de reikiprincipes op te zeggen. Opvallend; zit daarin meer potentieel dan we nu zien?

De rest van de opstelling laat veel verwarring zien. Het huidige systeem wat al geen gevoel in de benen had gaat er bij zitten, het kan niet meer. De reikibehandelaar wil wel wat doen maar weet niet wat, spreekt zelfs uit dat iemand anders misschien wel beter kan voelen. De samenleving voelt zich patiënt van de huidige gezondheidszorg. De patiënt wil vooral gezien worden en vraagt samen met de samenleving om menselijkheid.

Potentieel kan niet zoveel, spreekt uit om het er te laten zijn.

### **De tweede veldverkenning:**

In het begin valt de moeite die zowel de samenleving als de reikibehandelaar hebben om het huidige systeem los te laten op. Er is veiligheid, bekendheid. Loyaliteitsconflict?

Het dubbele gevoel van het nieuwe systeem wijst misschien op de angst die we als persoon en als samenleving hebben om te transformeren naar iets nieuws wat we niet kennen.

Het huidige en het nieuwe systeem willen wel naar elkaar toe bewegen maar kunnen beide niet, wat is er nog nodig? Het huidige systeem wil geen medelijden maar wel gezien worden in wat het de samenleving gebracht heeft en nog steeds te brengen heeft.

In de opstelling kwam boosheid van samenleving naar voren over dat niemand iets leek te willen met lijden. Maar is het niet de taak van de samenleving om daar zelf iets mee te doen? Het een plek te

geven? In plaats van die verantwoordelijkheid uit te besteden en lijden zelf niet te willen zien en niet mee willen dealen.

De reikibeoefenaar lijkt hierin een rol te voelen en wil lijden wel naar het nieuwe systeem brengen. Het nieuwe systeem wil ruimte geven aan leven, dood en lijden. Maar kiest er tegelijkertijd voor om dood niet te laten overheersen. Leven mag er volledig zijn en dood hoort daarbij.

Betekent dit dat we naar onze ideeën zouden mogen kijken over leven, dood en lijden. Veel meer accepteren dat lijden en dood ook onderdeel van het leven zijn?

Het plan was om de vier aspecten van Usui Shiki Ryoho op te stellen maar wanneer potentieel uitgenodigd wordt dan is de boodschap heel duidelijk: het potentieel van reiki is het allemaal.

Wat betekent het wanneer het potentieel van reiki in de gezondheidszorg niet alleen in de helende beoefening zit maar ook in persoonlijke ontwikkeling, spirituele beoefening, mystieke orde? Hoe kunnen we de waarde daarvan benutten voor de transformatie naar een nieuw systeem? Wat vraagt dat van ons als reikibeoefenaars?

In de opstelling wordt ook duidelijk dat de transformatie naar een nieuw systeem een organisch proces mag zijn. Het vraagt tijd en aandacht van iedereen. Elkaar zien en zoeken naar welke plaats ingenomen mag worden. De reikibeoefenaar mag hierin ontspannen, er gewoon zijn. Potentieel is er voor iedereen om verbinding mee te maken.

Langzaam aan ontstaat er een veld van heling en beweegt iedereen naar elkaar toe. Het eindbeeld in de kring is krachtig en de verbindende kring eromheen bekrachtigt dit.

## Gedicht

Voorafgaand aan onze dag van samenwerking heeft Liesbeth in afstemming op het verbindend veld een gedicht gemaakt. In andere vorm heeft het gedicht geklonken in het eindbeeld van de 2<sup>e</sup> veldverkenning.

Potentieel

In mijn diepste wezen  
Voel ik de energie van mijn leven  
Die zich wil openbaren.  
Spreek, zeg ik,  
Leef!

Jij beweegt je op de aarde,  
Onvermoeid en onvermoed  
De stappen die jij zet.  
Handen, tastend in het luchtledige,  
Zoekend naar ontmoeting.

Ik raak mijzelf aan  
En voel de warmte  
Krachtig stromen,  
Waarneembaar, in mij.

Wat wil jij? vraag ik.  
Ik wil zijn,  
Voelbaar zijn  
In jou,  
Zichtbaar zijn  
In jou,  
Stromen door jouw  
Hart en handen.

Is dat alles? vraag ik.  
Ja, dat is ...  
Potentieel.